

skal vi fortsatt overlate våre armers skjebne til en dilletant? Skal vi ofre resten av den tyske ungdom til en partiklikks lave maktinstinkter? Aldri!

Oppgjørets dag er kommet, vår tyske ungdoms oppgjør med det avskyeligste tyranni som vårt folk noensinne har måttet tåle. I hele den tyske ungdoms navn forlanger vi tilbake av Adolf Hitlers stat den personlige frihet, tyskernes dyreste eie, som den på den ynkkeligste måte har bedradd oss for.

I en stat med den mest hensynsløse knebling av enhver fri meningsytring er vi vekso opp. HJ. SA og SS har i vårt livs mest fruktbare dannelsesår forsøkt å uniformere oss, revolusjonære og narkotisere oss. "Verdensanskuelsskolering" het den foraktelige metod til å kvele den spirende selvstendige tenkning og vurdering i en tåke av tomme fraser. Et utvalg av førere, mere djevelske og samtidig bornert enn noen kan tenke seg det, aler opp sine fremtidige partipapper på ordensborger til å bli gudløse, skamløse og samvittig hetsløse utbyttere og mordere; et blindt, stupid påhang til føreren. Vi "åndens arbeider" var akkurat gode nok til å gjøres til slagkølle for dette nye herreskikt. Frontkjempere tales til rotte som skolegutter av studentførere og gauleiteraspiranter; gauleitere går med skamløse "morsomheter" de kvinnelige studenters øre nær. Tyske kvinnelige studenter ved Münchens universitet fikk et verdig svar på tilsvinningen av deres øre, tyske mannlige studenter har gått i brosjen for sine kvinnelige kamerater og har holdt stand. Det er be gygnelsen til å tilkjemp oss vår fri selvbestemmelse, uten hvilke åndelige verdier ikke kan skapes. Vår takk til de tapre kamerater som er gått foran med et lysende eksempel!

For oss finnes det bare en parole: kamp mot partiet! Ut av partiorganisasjonene hvor man fortsatt vil kneble oss i politisk henseende! Ut av SS under- og overførernes og partisnikernes auditorier! Det gjelder den samme vitenskap og den ekte åndsfrihet! Ingen trusler kan skremme oss, selv ikke at våre universiteter og høyskoler blir stengt. Det gjelder for hver enkelt av oss kampen om vår fremtid, vår frihet og ære i et stats-samfunn som er seg sitt moralske ansvar bevisst.

Frihet og ære! I ti lange år har Hitler og hans gjeng lirt av seg, forvansket og fordreiet disse to herlige tyske ord inntil vannløse, slik som bare dilletanter kan det når de kaster en nasjons høyeste verdier for svinene. Hva frihet og ære betyr for dem, det har de til overflod vist med disse ti års ødeleggelse av all materiell og åndelig frihet, av all moralsk substans i det tyske folk. Det forferdende blodbad har nå åpnet øynene på selv de dumme tyskere; det blodbad de i den tyske nasjons frihets og æres navn har stult til, og hver dag på ny stiller til i hele Europa. Tysklands navn vil for alle tider være skjendet, dersom ikke den tyske ungdom endelig reiser seg, hevner og samtidig soner, knuser sine undertrykkere og bygger opp et nytt åndelig Europa.

Kvinnelige og mannlige studenter! På oss ser det tyske folk! Av oss ventr det vi i 1943 bryter den nasjonalsosialistiske terror som i 1813 Napoleons. Med åndens makt Beresina og Stalingrad flamar opp i øst, de døde fra Stalingrad besverger oss!

"Reis deg, mitt folk, flammotegnene ryker!"

Vårt folk bryter opp til kamp mot Europas undertrykkelse under nasjonalsosialismen i gjenvunnet tro på frihet og ære.

NORSKE SPEKULASJONER OM FREMTIDEN

(London) Bokserien "Fight for Freedom", som har vakt stor oppmerksomhet, byr nå på et nytt nummer: "Why Norway". I forordet, skrevet av dr. Arne Ørding, diskuteres Norges fremtidige forhold.

Ørding understreker, at Norge vil samarbeide med de skandinaviske land, men at de må ta lærdom av den lekse det har fått, nemlig at den eneste mulighet for en liten nas til å bevare sin uavhengighet overfor en aggressiv stormakt er samarbeide med andre stormakter. Nordmennene ragner følgelig med at de intimeste forbindelser kommer til å opprettholdes med Norges allierte etter krigen. Fremfor alt kommer nordmennene å kreve sikkerhet mot nye angrep.

Hovedproblemen er her sikringen av landets lange kystlinje, og for at en slik med sikkerhet skal kunne etablere ser man frem mot samarbeide med de øvrige atlantehavsmakter. Det er ønskelig at Danmark og Sverige også går inn i et slikt system, da de har samme idealer og samme strategiske mål som Norge. Strategisk sett er Finland helt og holdent en østersjøstat, mens Sverige kan sies å være både en østersjø- og en atlantehavstat, selv om man må legge hovedvekten på det første. Den store majoritet av det svenske folk håper imidlertid på alliert seir. Tidligere var den svenske opinion delt, men ønsket henger i høy grad sammen med hva som er hendt i Norge. Vårt sluttmaal må lovboting internasjonalt organisasjon med utvønde makt. Vi vet at det ikke rekker til å demonstrere vår tro på rettferdighet i det internasjonale samarbeid. Vi må ha garanti for at det som er hendt i de siste år ikke skal kunne gjenta seg.

JUTENRIKSKRONIKK VED DR. ARNE ØRDING. Det avgjørende slag om Tunis er i full gang. Slagene som utkjemper blir stadig voldsommere og mere omfattende. Rommel har i syd til sin disposisjon 80000 mann hvorav halvparten italienerne. De tyske tropper har lenge kjempet i forreste linje, de er altså veltrente, og de er utstyrt med nytt, førsteklasses materiell. Den 8. arme består for størstedelen av de samme folk som kjempet med ved el Alamein, altså førsteklasses tropper. Når disse motstandere nå ryker sammen, må en være forberedt på langvarige og blodige kamper.

Den 20. mars ble angrepet mot Mareth-linjen åpnet. Denne sammenhengende kjede av forsvarsverker ble bygget av franskmennene før å kunne møte eventuelle angrep fra italienerne. Den strekker seg fra kysten i sydvestlig retning mot Matmata-fjellene og er henimot 50 km. lang. I 1940 ble den delvis nedlagt, men er i den senere tid gjenutbygget av Rommel. Mareth-linjen gjennomskjæres av et par såkalte wadis, d.e. uttørrede elveleier, og det var langs dem at de første frontangrep mot linjen førtes. Et gjennombrudd lyktes også, men som vi husker ble det slått tilbake. Samtidig hadde imidlertid den 8. armens venstre fløy omgått Mareth-linjen og trengte seg helt fram til el Hamma som ligger nær østenden av den store el-Djerid-saltsumpen. Også dette angrep ble til å begynne med avvist, men det var allikevel her at avgjørelsen skulle falle. Fra el Hamma til kysten ved havnebyen Gabes er det bare 20 km. og denne smale åpningen mellom havet og saltsumpen var Rommels eneste forbindelse med de tyske tropper i Nord-Tunis. El-Djerid-saltsumpen tørker inn om sommeren; men den vil ennå være ufarbar i lang tid, slik at "Gibes-åpningen" kunne utgjøre en ypperlig forsvarsstilling for Rommel etter oppgivelsen av Mareth-linjen. Men Rommel har åpenbart ikke fått tid til å etablere noen forsvarsstilling her. Da det viste seg at hans motangrep ved el Hamma ikke førte fram, kom han selv - og troppene i Mareth-linjen - i fare for å bli avskåret her. Han måtte derfor i all hast rømme linjen, og han ble samtidig nødt til å oppgi ikke bare el Hamma, men også Gabes. Britiske og allierte, særlig nyzealandske, tropper fortsatter videre nordover, og det er ingenting foreløpig som tyder på at Rommel prøver å forsvare "Gibes-åpningen".

Rommel vil nå få å gjøre ikke bare med den 8. arme, men også med de amerikanske og andre allierte avdelinger som rykker inn i Tunis fra vest. Han må kjempe på flere fronter og hans strategiske stilling blir stadig mer utsatt.

Den tydeligste av disse avdelinger er den amerikanske 5. arme som etter inntagelsen av Gafsa har fortsatt framrykkingen i to forskjellige retninger, mot sydøst og rett øst. I områdene lenger nord har andre allierte styrker, blant annet franske, likeledes hatt utsikkelig framgang; således står en gruppe nå bare 25 km fra Kairouan. Alle disse fremstøt betyr en trussel for forbindelsen mellom Rommel og von Arnim, idet de på flere punkter nærmer seg kysten. Lengst i nord har den 1. britiske arme under general Anderson nå tatt initiativet, men det er ennå utelukket å si om dette er forberedelser til en storoffensiv.

Det store spørsmål er om det vil lykkes for de allierte å avbryte forbindelsen mellom tyskerne i nord og Rommels arme. Det er ikke utenkelig at Rommel nå, av frykt for en slik eventualitet, vil fortsette videre for å prøve å forene sine og v. Arnims stridskrefter. Kan han gjennomføre dette, vil kampen kunne fortsettes på den store høylette lengst i nord. Den er sterkt befestet og byr på en rekke naturlige forsvarsstillinger. Med de forente tyske krefter vil den bli som en eneste festning. Men den vil også da bli sterkt utsatt for voldsomme angrep fra luften.

De allierte har hele tiden vært overlegne i luften over Tunis, og luftvåpenet spiller allerede nå en betydelig rolle i kampene, selv om flyvirksomheten til dels har vært hemmet av dårlig vær. De allierte vil være i stand til å befeste sitt luftherredømmet ytterligere ved anleggelsen av flyplasser nær de fiendtlige mål. Også flåten må kunne ventes å gripe direkte inn i kampene ettersom den får bedre flybeskyttelse. Det ble forresten nettop meldt at flåten hadde bombardert Gabes da Rommels tropper passerte gjennom byen.

Rommel har hatt store tap i menn og materiell. Etter seiren ved Mareth-linjen ble der tatt over 8000 fanger. Men fiendens hovedstyrker er ikke ødelagt og hittil ser det ut til at Rommel har greidd å gjennomføre et ordnet tilbaketog. Etter hva krigsforlyser, har tyskerne i Tunis fått ordre om å kjempe til siste mann. En må derfor være forberedt på hårde kamper og desperate tyske motangrep.

På den russiske fronten ser det ut til å være forholdsvis rolig. Men det pågår stadig lokale kamper ved de forskjellige frontavsnitt. Lengst i syd, ved Kubanområdet, har russerne gjort et nytt framstøt for å fordrive de tyskere som ennå holder bruhodet på Taman-

nåværende, øst for Kertsj. I Ukraine later det til at fronten foreløpig er stabilisert. Flere tyske forsøk på å sette over nordre Donetz NØ og SØ for Kharkov er slått tilbake. Tyskerne melder nå at isen på elve holder på å gå opp. Også tyske angrep ved Brjansk er avvist. På midtfronten fortsetter den russiske fremrykning. Russerne har sikret seg hele den fremskutte kile ved Smolensk som kunne danne utgangspunkt for en kommende tysk offensiv. De nummer seg Smolensks ytre forsvarsvorke, men terrenget er vanskelig og tyskerne har systematisk lagt alt øde etter seg før de trakk seg tilbake. Den russiske civilbefolkning i de befrie distrikter var blitt helt utplyndret og for en del tvunget til å følge med tyskerne som arbeidshjelp. Svært illemissjonen har russerne hatt lokal frangang; ifølge tyske meldinger har de også gått til aksjon S for Ladogasjøen; hensikten med dette framstøt måtte være å utvide den smale korridor som holder forbindelsen med Leningrad åpen.

Stort sett er stillingen i Russland som før den tyske sommeroffensiv. Russerne har bedret sine stillinger på nord- og midtfronten, men de måtte oppgi Kharkov kort etter gjenerobringen. Der fins ingen sterk naturlig forsvarsstilling i dette område, og tyskerne hadde bedre jernbaneforbindelser. De jernbaner som russerne erobret tilbake var ødelagt og dessuten ombygd til tysk sporvidde, og russerne fikk ikke tilstrekkelig tid til å kunne reparere dem. Da desså kom i fare for å bli omringet, foretrakk de å trekke seg ut av byen igjen. Kharkovs fall har gjort et sterkt inntrykk i Russland, ikke minst p.g.a. byens tradisjoner og det den symboliserer.

Det er ennå for tidlig å si om tyskerne vil innkrenke seg til å holde den frontlinje de nå har, eller om de vil forsøke en ny offensiv i Russland til sommeren. Den offisielle propaganda tyder på det siste. Men det avgjørende vil bli om der blir opprettet en ny front i Europa. Det er ikke underlig at russerne nå ser hen til sine allierte vest og håper på å få en avlastning. En skal være forsiktig med å spå, men de siste begivenheter i Tunis og i luften over Europa, deriblant de to store angrepene på Berlin, må utvilsomt ses som ledå i en felles strategisk plan og som en forberedelse til det som skal komme.

Nyheterne 1. april 1943 kl. 19,30.

Nordafrika. Etter å ha erobret Methoufa og Oudref nordfor Gabes, fortsetter den 8de britiske arme sin framrykning nordover. I Gafsa-avsnittet har allierte styrker fortsatt angrepet mot fienden og har hatt ny fremgang. I to flytokter mot en flyplass i Makkar-området skjøt allierte jagere ned 11 fiendtlige fly. Allierte fly har likeens rettet strakte angrep mot fiendens sambandslinjer. I det nordlige avsnitt har den britiske første arme inntatt Sedjenane og har fortsatt sin framrykning. Det felles flykommuni for Nordafrika sier at de allierte flystyrker vil gå over fra den langsiktige bombing fiendens sambandslinjer til direkte angrep mot soldatene ved fronten. - 100 amerikanske flygende festninger angrep i går havna og flyplasser ved Cagliari på Sardinia. 26 sk i havna ble skadet. Mange fiendtlige fly ble skutt ned eller ødelagt på bakken. Britiske undervannsbåter har torpedert 11 fiendtlige skip i Middelhavet. 6 ble senket med en gang, et annet sprang i luften.

Italia. Alle arbeidere i Italias rustningsindustri er stilt under standrett. En melding fra Bern sier at den tyske overkommando har bedt italienerne om å gå med på å Rommel blir øverstkommanderende over det sydlige forsvarsområde som omfatter Italia og Sydfrankrike. Italienerne har uttrykt sin frykt for at Rom skal bli bombet. I de anledning uttales det fra britisk hold at de allierte har tatt sitt standpunkt og har gitt uttrykk for dette tidligere, deres handlinger vil bli bestemt av hva den militære situasjon krever.

Russland. Det meldes om øket luftvirksomhet på østfronten. Russerne har inntatt en viktig tysk basis i Kuban, nemlig Anastasiansk som ligger 45 km fra det Asovske hav 55 km nord for Novorossisk. 35 tyske lastebiler med tropper ble ødelagt. Nye tyske angrep ved nordre Donets er slått tilbake. På midtfronten har de russiske styrker rykket fram mot Smolensk bedret sine stillinger.

Tyskland. 200.000 tyske jernbanefolk er utkalt til militærtjeneste. De skal erstatt av kvinner og utenlandske jernbanefolk. 50.000 spanske arbeidere kommer i disse dager til Tyskland. Det sies at de 20.000 som allerede er der fra før er blitt skuffet av den behandling de har fått, og over at de blir satt på de mest utsatte steder. De fleste av dem arbeider i gruppedistriktene i Ruhr.

Finland. Den østniske utsonding i finsk kringkasting er blitt stoppet. Grunnen er at de østniske programmer lenge har hatt en overraskende tyskfiendtlig tone. Esterr er meget forbitret over tyskeres holdning, særlig over tyskeres nektelse av å tilstå bakvegi østnisk eiendom. Forholdet mellom Tyskland og Estland er for øvrig et av de viktigste motsetningsforhold mellom Finland og Tyskland.

Flyangrep. Svære amerikanske bombefly angrep i går skip og skipsverfter i Rotterdam. Onsdag ble Philipsfabrikkene i Eindhoven i Nederland angrepet.

Nordafrika. Dagens kommunike fra Nordafrika melder om intens luftvirksomhet over Tunis og den midtre del av Middelhavet. 48 fiendtlige fly er blitt ødelagt, derav var 18 store tyske transportfly som man tror gikk med olje. 12 egne fly gikk tapt. I et angrep mot en fiendtlig konvøy i Stredet ved Sicilia ble en destroyer sprengt i luften og andre fartøyer bragt i brann. Napoli har to ganger vært utsatt for voldsomme angrep i løpet av de siste to dager. Det var amerikanske bombefly av største type som ble benyttet, og havneanleggene og dokkene som var deres mål. Det ble oppnådd bombetreff på 14 av skipene på havna. Det ble også rettet angrep mot en flyplass i nærheten av byen, og minste 25 fiendtlige maskiner ble ødelagt på bakken. Dette angrep er det første som blir utført av allierte fly mot mål i Europa fra baser i Nordafrika. Fra dette første angrep vendte alle amerikanske fly tilbake. Fra det siste toktet mot Napoli foreligger ennå ingen enkeltheter. Mål på Sicilia og Sardinia er også blitt bombet. - Om kampene til lands i Tunis melte gårdsdagens kommunike om fortsatt amerikansk fremgang i el Guettar området, hvor to nye høyder er blitt erobret. Flaaden yder imidlertid sterk motstand og sinker de allierte fremrykning ved utlegning av miner. - Dagens kommunike fra det allierte hovedkvarter melder at virksomheten i Tunisia innskrenker seg til patruljevirkosmhet. - **Luftangrep.** Hver natt og hver dag har styrker fra den britiske luftflåte hamret løs på de fiendtlige mål. Natt til lørdag ble ubåthavnene på Frankrikes vestkyst, Lorient og St. Nazaire angrepet av britiske bombefly. Søndag foretok en stor styrke av amerikanske flyvende festninger et voldsomt angrep mot Renault-fabrikkene utenfor Paris. På hjemveien ble de møtt av kraftig motstand av tyske jagere, 25 av disse ble skutt ned. Angrepet ble foretatt med eskorte av britiske jagerfly, 7 av disse gikk tapt. 4 flyvende festninger vendte heller ikke tilbake. En film som er opptatt under angrepet viser at knapt en eneste bygning ved hele fabrikanlegget undgikk å bli skadet. - Under angrepene søndag deltok norske jagere uten egne tap og ødela to fiendtlige fly og sannsynligvis to til og skadet fem andre. Det britiske luftdepartement meddelte mandag at to fiendtlige skip er senket og et tredje skadet utenfor norskokysten. - Natt til mandag var det flåtehavnen Kiel som var de britiske bombeflys mål, og i dagslys mandag ble det gjort et virkningsfullt angrep mot Erla-fabrikkene i Antwerpen. Angrepet ble utført av amerikanske flyvende festninger og liberator bombefly eskortert av squadroner av allierte jagere. Erla-fabrikkene fremstiller flymotorer; fotografier tatt under toktet viser at det ble gjort alvorlig skade. Andre bombefly angrep igår dokker og skip i havnen i Brest. 7 allierte bombefly og 2 jagere gikk tapt under disse angrepene mandag. En norsk squadron skjøt ned 2 Fockor 190 og skadet en Messerschmidt 109. Denne siste ble sannsynligvis også skutt ned.

Russland. Fra Russland meldes at sovjettroppene nå er gått til angrep mot fiendens brohode i Kuban-området. Dagens sovjetrussiske kommunike melder at de russiske tropper har vunnet ytterligere terreng. Ifølge meldingene står en russisk kolonne nu bare 25 km. nordøst for Novorossisk. Nye tyske angrep ved øvre Donetz er blitt slått tilbake av russerne, mens disse fremdeles holder flere brohoder på vestbredden av elven. - I Leningrad-avsnittet foregår til dels heftige kamper, og 42 tyske bombefly er blitt ødelagt under et bombeangrep mot Leningrad i helgen. 7 russiske gikk tapt.

Sverige. Fra Stockholm meldes at den svenske presse nu bringer opplysninger fra offisielt hold om de tyske transitter gjennom landet. Betydningen av dette ligger ikke i selve opplysningene, som jo for det meste var kjent fra før, men i det at den svenske regjering nu offentliggjør dem. Det viser at det stigende krav fra befolkningen om å få slutt på disse transittene har gjort et visst inntrykk på myndighetene. Det hersker ingen tvil om at regjeringen vilde ha hele det svenske folk med seg om de gjorde om avtalen med tyskerne om transit av tropper gjennom landet, og at den har vakt almindelig misnøye i landet, ikke minst på bakgrunn av begivenhetene i Norge. Det fører visse rettigheter med seg å være en nøytral stat, men også forpliktelser. Sverige har forpliktelser overfor Norge, og overfor norske menn og kvinner som ikke har oppgitt forsaret av sitt land og av friheten. Det er meget som tyder på at svenskene nu er klar over dette forhold, og at de vil føre en mere bestemt politikk og muligens ta transitspørsmålet opp til ny overveielse. Det er Times' Stockholm-korrespondent som kommer med disse uttalelser. - Steinboek's bok om Norge "The moon is down", er blitt filmet og ble forevist for en rekke innbudte, deriblant Kong Håkon, forleden. Paul Muni slipper hovedrollen, og inntekten av denne forestilling, over kr. 20.000, tilfaller i sin helhet Kong Håkon.

EIENDOMSRETEN I DE OKKUPERTE LAND

Den 5. januar i år ble det avgitt en erklæring av 17 allierte regjeringen plus den franske nasjonalkomite angående den fremtidige eiendomsrett til formuesgjenstander i de okkuperte land som på en eller annen måte er kommet i akseaktens besiddelse.

I erklæringen heter det at de okkuperte land er gjenstand for "en systematisk utplyndring, som dog ofte har form av den mest omhyggelig kamuflerte økonomiske penetrasjon og som omfatter all slags eiendom, fra kunstverk til varelager, fra umyntet gull og pengesedler til obligasjoner og aksjer i alle slags forretningsforetagender."

Det foreligger bevis, uttaler de allierte regjeringer, før at det fra aksehold gjøres forsøk på å gjemme unda den stjålne eiendom i nøytrale land og å overtale nøytrale statsborgere til å opptre som gjømmere av tyvegods.

Erklæringen angår altså i høy grad også de nøytrale stater, og er derfor oversendt de nøytrale regjeringer. De allierte regjeringer erklærer alle slike transaksjoner og overføringer ugyldige, og er fast besluttet på ikke å akseptere eller tolerere slik utplyndring, hvilken form den enn gis. De erklærer videre at de skal gjøre alt som står i deres makt for å hindre slike motover. De forbeholder seg derfor rett til "å erklære ugyldig enhver overlatelse eller formidling av eiendom, rettigheter eller interesser av alle slag, som enten befinner seg eller har befundet seg i områder som direkte eller indirekte er kommet under kontroll av eller i de fiendtlige regjeringers besiddelse, eller som tilhører eller har tilhørt personer (også ukjente personer) bosatt innen slikt område". Denne advarsel, som særlig rettes til personer i nøytrale land, kommer til anvendelse hvad enten transaksjonene har hatt form av åpenlys plyndring og herjing, eller de har syntes formelt lovlige og synes å ha kommet i stand frivillig. Det betones således at den gjelder like meget for tyveri eller tvangssalg av kunstverk som for tyveri eller overlatelse av ihodehaverobligasjoner.

Det tilkommer den lovlige regjering i hvert land å undersøke og fatte beslutninger angående transaksjonenes gyldighet eller ugyldighet etter hjemkomsten. Imidlertid forkynner de undertegnende regjeringer, som representerer alle de okkuperte land i Europa samt det britiske imperium, USA, Sovjetunionen og Kina sin fullstendige solidaritet, og de forplikter seg til gjensidig å støtte hverandre og overensstemmende med rettsprinsipper undersøke og eventuelt sette i verk ugyldighetserklæringer som kunde komme til å strekke seg utover det ene lands grenser og må behandles av to eller flere regjeringer. - Partene er også blitt enige om så langt som mulig å følge samme politikk, og har i den anledning besluttet som et første skritt å neisette en komite av sakkyndige som skal ha til oppgave å studerende gjeldende lovgivning og å motte og samle alle opplysninger. Det følges noenlunde samme fremgangsmåte som i spørsmålet om å stille de såkalte krigsforbrytere for retten. ---

Allerede i desember har den norske regjeringen i London utfordrigt en anordning hvori det bl.a. prinsipielt fastslås, at eieren uten vederlag og uten hensyn til innhaverens godset kan kreve å få igjen sin eiendom.

Flece ganger tidligere har den norske regjering vedtatt ferholdsregler ved lov eller av annen karakter med sikte på å motvirke overgrep på det økonomiske område fra tyskerne eller quislingene. Med hensyn til formueskonfiskasjoner i Norge minner regjeringen allerede i sin kunngjøring av 8. januar 1941 om at konfiskasjon av privat eiendom i Norge, likesom overføring av konfiskerte formuesgjenstander og verdipapirer gjennom forsølgelse eller på annen måte er ulovlig uten lov og dom. - Ved den provisoriske anordning av 29. juli 41 ble det bestemt at dommer og beslutninger som var falt under okkupasjonstiden og alle administrative avgjørelser kunde gjenopptas til ny behandling og prøvning når Norge atter ble fritt. Den provisoriske anordning av 3. okt. 41 retter seg mot tyske oppkjøp av norske industriaksjer, og den provisoriske anordning av 9. oktober 42 sørger for at nordmenn som på grunn av krigen ikke har kunnet anmelde fordringer o.l. ikke skal lide tap i den anledning.

Den provisoriske anordning av 18. desember gjelder ugyldighet av rettshandler m.m. § 1 bestemmer at formuestransaksjoner, foretatt på okkupert område etter 9. april 40, innen en frist av 6 måneder etter våpenstillstanden under visse forhold kan erklæres helt eller delvis ugyldig eller forandret, hvis det bevises eller i overvoidende grad gjøres ansynlig at transaksjonene ble forårsaket eller påvirket av ulovlig tvang eller av frykt for overgrep. Det samme gjelder når de beror på ekstraordinære forhold fremkalt av okkupasjonen, og det skulle være åpenbart urimelig hvis de blir opprettholdt.

§ 2 handler om konfiskasjon som foretas av tyskerne eller quislingregimet. Ulovlige konfiskasjoner sidestilles med tyveri eller ran, og eieren kan kreve konfiskert eiendom tilbake uten vederlag. § 3 stadfester bøtestraff opptil 100.000 kr., eller fengsel opp til 3 år, eller begge deler, før den som gjør seg skyldig i slik konfiskasjon. § 4 bestemmer at salg eller pantssettelse av eiendom tilhørende staten, kommunene eller offentlige institusjoner skal erklæres ugyldige, hvis ikke kongen bestemmer annet.

UTENRISKRONIKK VED dr. ARNE ORDLING, tirsdag 6. april.

De siste meldinger som er kommet fra Nordafrika viser klart at Marethlinjen eller rettere Karothområdet mellom kysten og Matnatafjellene øver en avgjørende betydning for kampen om Tunis. Den best av en mengde sterke n. naturlige forsvarsstillinger og dessuten i meget større grad enn man hadde tenkt seg av kunstige anlegg som var meget godt utstyrt. Men ved en dristig omgående bevegelse tvang general Montgomery Rommel til å forlate denne velegnede forsvarsposisjon. Hvis dette ikke hadde lyktes, ville den 8. arme kunne blitt oppholdt i lang tid. På den annen side har Montgomery ikke greidd å ødelegge Rommels arme, og størsteparten av de fanger som ble tatt, var italienerne.

Man trodde oprinnelig at Rommel også hadde oppgitt å forsvare den såkalte "Gabes-åpningen" lenger nord, men det viser seg nu at dette ikke er tilfelle. Han ble riktig nok drevet ut av byen Gabes, men han klarte å sette seg fast i den nordlige delen av "åpningen", der avstanden mellom havet og den vestlige enden av Chott el Djerid bare er omtrent 15 km. Forsvaret her grupperer seg om et uttørrt elveleie, Wadi Akarit, og ligger godt beskyttet både av saltsumpen og av åsrygger. Befestningene her er imidlertid ikke så sterke som i Marethlinjen, og det er mot denne Ajaritlinje at Montgomery nu forbereder et avgjørende fremstøt. Også her står Rommel i fare for å bli omgått, idet amerikanerne presser på fra vest. Etter inntagelsen av Gafsa og el Guettar støter de fram både mot øst og sydøst, og en av kolonnene står nu bare 45 km fra Gabes-åpningen. Førørig har ikke Rommel brukt alle sine tropper til å befeste sin nye stilling; han har også sendt en sterk avdeling nordfesterover for å møte amerikanerne. De har satt igang flere motangrep; disse er riktignok slått tilbake, men amerikanernes fremrykning skjer meget langsomt. - Terrengholdene i Tunis begunstiger i det hele tatt forsvaret. Tyskerne sperrer de smale veiene med miner og behersker dem fra skjulte kanonstillinger i høvdene som det er meget vanskelig å finne. Tanks er under slike omstendigheter til liten hjelp og angrepet må overlates til infanteriet som må søke opp de tyske stillinger og drive fienden ut av dem. Dette tar tid. - Rommel har også sendt tropper nordover i Tunisia som har forenet seg med v. Arnims styrker for å være med å avverge de amerikanske angrep fra flere punkter i vest. Alle disse fremstøt møter lignende hindringer som treppene i syd. Amerikanerne angriper i Midt-Tunis med 2 korps som tilsammen teller 4 divisjoner. Men deres tyngdepunkt i Tunis, den 5. arme, er ennå ikke satt inn i kamp og det meldes at den først nu er ferdig med sin trening. - Den 1. arme i Nord-Tunis har også gått til angrep, og bl.a. erobret kystbyen Cap Serrat og har hatt fremgang ved Mateur, som er en strategisk meget viktig by med jernbaneforbindelse både til Bizerte og Tunis. Lenger syd er Medjez el Bab gjenerobret. - Også her er terrenget kupert og vanskelig, og miner danner et fremtredende trekk i forsvaret. Man ventet at Rommel til slutt vil konsolidere seg i en sterkt befestet stilling i en halvøirkel omkring byene Tunis og Bizerte, men også en slik stilling vil bli vanskelig å holde. Både armene og ikke minst dens forsyningslinjer vil bli sterkt utsatt for luftangrep. De allierte har hele tiden hatt fullstendig overlegenhet i luften, og har nettopp ytterligere befestet sin lederstilling ved innsatsen av en ny type Hurricane-fly som er utstyrt med antitankkanoner. Tyskerne har også fått noen nye flytyper. De har anvendt stukas i en viss utstrekning, men det har vist seg at deres virkning ikke er særlig stor overfor øvede tropper. Dessuten er de svært sårbare i kamp med førsteklasses j.gore. Amerikanerne meldte nylig at de sløt ned 14 av 20 angripende "Stukas" uten selv å lide tap. - Store styrker allierte fly har i den senere tid jevnlig bombardert Cagliari og andre aksebasen på Sicilia og Kardinia, ødelagt skip og havneanlegg. Slike angrep vil etter hvert få større og større betydning. Før eller senere må jo Rommel bli drevet ut av Nordafrika, han må da forsøke å frakte en så stor del av sine tropper som mulig over den såkalte Sicilianske Kanal. Der tales allerede nu om et nytt Dunkerque. Men da engelskmennene evakuerte Frankrike, hadde skipene beskyttelse av den britiske flåte og av jagermennene. Det står tilbake å se hva aksens fly kan utrette mot det kvalitativt og kvantitativt overlegne allierte flyvåpen. Med hensyn til flåten, har det gått rykter om at Hitler har krevet at den italienske flåte går til aksjon, det heter endog fra de samme kilder at en tysk admiral har fått overkommandoen over den. Men det er lite trolig at den italienske flåte som har holde seg i havn til nu, vil utsette seg for de konsentrerte angrep fra de allierte fly og den allierte flåte i det smale stedet ved Sicilia. Rommels oppgave er imidlertid å binde størst mulige allierte styrker så lenge som mulig i Afrika; og det er ingenting som tyder på at evakueringen er umiddelbart forestående. Hensikten med å oppholde de allierte styrkene i Afrika er naturligvis å utsette en invasjon på det europeiske fastland. Ved siden av håpet om å få utbygd kystbefestningene ytterligere går tyskernes strategiske plan ut på å gjennomføre en ny offensiv på østfronten før de britiske og amerikanske tropper går i land i Europa. Tyskerne har ikke lenger noe håp om å ødelegge den røde arme, men de søker å redusere russernes offensiv kraft for å minske faren ved de mest frukter: samtidige angrep fra øst og vest. Sovjetrussene har nettopp gitt ut en oversikt om krigen på østfronten i tidsrommet 10.11 - 31.3. Russernes vinteroffensiv oppviser store resultater. Den røde arme har befridd et landområde på omtrent 430.000 km², d.v.s. så stort som hele Tyskland. Tallet på

tyske fanger er 340.000, mens 850.000 tyske soldater er fælt. Men den røde arme nådde ikke fram til Dnjepr-linjen som man en tid håpet, og den måtte oppgi Kharkov igjen, vesentlig fordi tøvet satte inn tidligere enn beregnet. Siden våren er kommet så tidlig, vil også grunnen størkne tidligere enn vanlig, og en må regne med at den tyske sommeroffensiv begynner før iår enn ifjor. For tiden er det bare søle i Ukraine, men lenger syd er det allerede tørt og her har russerne åpnet en offensiv mot det tyske bruhode på Tamanhalvøya. Fra Ukraine rapporteres det derimot at tyskerne samler store troppemasser, og den russiske propaganda forbereder folket på en ny tysk offensiv som vil spenne den røde armers krefter til det ytterste. - Være ved å erobre Moskva kan tyskerne oppnå en avgjørende strategisk fordel, og det er tvilsomt om de har stilt seg et så ørgjerrig mål. Klimaet i Russland bestemmer dessuten at en tysk sommeroffensiv må begynne i syd, hvis den skal innledes så snart som mulig. Etter russiske meldinger søker tyskerne stadig å finne fram til eventuelle svake punkter på den russiske front i Ukraine, og de har allerede gjort forsøk på å drive russerne vekk fra deres framskutte stillinger i Donets' vestre bredd, særlig i Izjum-området. - Det er ørkosløst å spå om utfallet av de kommende kamper, det vil bl.a. avhenge av hvilken part som har de største reserver. Russerne melder at tyskerne har stablet en stor ny arme på benene. Den nye mobilisering er gjennomført med stor hensynsløshet. Det er særlig gått utover faglærte arbeidere i industrien, hvilket vil si at kvaliteten av den tyske rustningsproduksjon vil synke på lengre sikt. Det er også mulig at de nye tyske armeer ikke står på høyde med de gamle. Det er derfor lite trolig at Hitler i 1943 vil greie det som mislyktes for ham i det foregående år. Russerne har også hatt store tap, men de er nok allikevel relativt sterkere enn ifjor, og de vil ikke bli sittende rolig og vente på angrepet.

Nyhetsens torsdag 8. april 1943 kl. 1930.

Nordafrika. Det allierte kommunike i dag har nye enkeltheter om det nederlag som den britiske 8de arme har tilføyet aksomaktene i Tunis, idet de etter harde kamper har drevet en kile inn i fiendens stillinger. De motangrep som tyske tropper rettet mot de stillinger som var vunnet ble iverksatt med den største beslutsomhet. Angrepene ble imidlertid slått tilbake, og tyskerne led store tap. Natt til onsdag ble det klart at tyskerne ikke kunne holde sine stillinger, og våre mobile styrker begynte å forfølge fienden nordover. Franske tropper arbeider igjen godt sammen med den sydlige gren av det amerikanske korps. Forfølgelsen av fienden fortsetter uten stans, og det er igjen tatt mange fanger og meget krigsmateriell. Den britiske arme har nå møtt de amerikanske styrker som kommer fra El Guettar. I nord har den 1ste britiske arme satt i gang et nytt framstøt, og de befinner seg nå ca. 45 km fra byen Tunis. De har vunnet en del terreng og har tatt mange fanger. Det meldes om intens alliert luftvirksomhet. I Sydtunis har store styrker av lette bombefly og jagerbombefly rettet kraftige angrep mot fiendtlige tropper, tanks og transportbiler. I løpet av de siste tre døgn er 246 aksefly skutt ned eller ødelagt. En militær medarbeider skriver at når de allierte armeer nå har fått kontakt med hverandre betyr det at de har en direkte forsyningslinje over land fra Atlanterhavet til det Røde hav. Dette har man oppnådd bare 4 mndr, etterat de amerikanske styrker gikk i land i Nordafrika og 6 mndr etter den britiske søfer ved El Alamein. Eisenhower har sendt et lykønskningstelegram til general Alexander: Vi vet at de frendeles står foran store vanskeligheter og harde kamper. Men, slutter han, de kan bestemme over våre fienders skjebne i Tunis.

Russland. Russerne har bedret sine stillinger langs øvre Donets. Sør for Izjum er flere fordelaktige stillinger erobret og 200 tyskere ble drept. I løpet av de siste 4 døgn har russerne tatt over 3000 fanger. Meldinger fra fronten tyder på at begge parter stiller opp sine reserver og nye kamper kan ventes. Det meldes om nye russiske forsøk på å utslåtte det tyske bruhode på Tamanhalvøya. Russiske styrker trekker stadig tettere sammen om Novorossisk. Bak de tyske linjer ved Leningrad har russiske geriljatropper tilintetgjort en tysk styrke som var sendt mot dem. Over tusen tyskere ble drept og en mengde våpen falt i russernes hender. I Iran har amerikanerne overlevert russerne en stor sending krigsfly som med en gang vil bli sendt til fronten.

Utenriksminister Eden talte i Underhuset i dag om sin reise til Amerika. Han hadde hatt mange konferanser med Roosevelt. Amerikas utenriksminister Cordell Hull var invitert til Storbritannia til sommaren. De samtaler Eden hadde ført falt i tre grupper: først og fremst krigsoperasjonene. Jeg tror statsministeren var tilfreds med det som blir utrettet på dette felt, uttalte han. Det annet spørsmål gjaldt politisk samarbeid, hvor han uttalte at det hersker fullstendig enighet om vår fremtidige politikk overfor Frankrike. Den tredje gruppe gjaldt etterkrigsproblemer, og Eden uttalte at de engelske og amerikanske synsmåter her lå meget nær hverandre. Eden hadde i går en konferanse med den russiske ambassadør Maiski om resultatet av underhandlingene i Amerika.

Angrepet på Essen. Fotografier tatt fra spæderfly viser at det er anrettet stor skade etter angrepet den 12. mars. 25 lokomotiver som var nesten ferdig ble ødelagt. Av de bygninger som ble rammet var Kruppverkenes administrasjonskontor. 16.000 arbeidere er blitt arbeidsløse. 10 dager etter angrepet var det ikke kommet igang noe arbeid, og en antar at ikke noe arbeid kan settes i gang før 3 mndr, etterat reparasjonsarbeidene er kommet i gang.

Nordafrika. I går kom meldingen om at Sfax var erobret kl. 28 om morgenen, og den 8de britiske arme fortsatte videre nordover. Dagens allierte kommunike fra Nordafrika melder at de britiske tropper nå står 80 km fra Soussse. De amerikanske styrker som okkuperte Fondouk og Pichon er på vei mot Cairouan og Soussse. Fremrykningen foregår under forsterket motstand fra de fiendtlige tropper. Fienden er drevet ut av Faidpasset og opprenskning pågår i dette område. Den 1ste britiske arme har hatt ny framgang i Medjez el Bab-avsnittet. De siste meldinger fra korrespondenter viser at Rommel har måttet oppgi alle forsøk på et ordnet tilbaketog nordover. Siden angrepet på Marethlinjen begynte, har Rommel mistet over 140.000 italienerne, eller omkring halvparten av de italienske styrker. Han skåner altså de tyske troppene på bekostning av italienerne. Han har lidt store tap som følge av den allierte flyvirksomhet. Mens aksetroppene presses sammen fra tre kanter, fortsetter flyangrepene mot fiendtlige støttepunkter og sambandslinjer. Amerikanske Liberator bombefly angrep Napoli. Nord for Sardinia angrep amerikanske flyvende festninger to tunge italienske destroyere, og begge ble alaorlig skadet. Flyvende festninger oppnådde også fulltreffere med svære bomber på undervannsbåtstasjonen på La Madelena på Sardinia uten selv å lide noe tap. Over slagfeltet i Tunis meldes det om kraftige angrep mot troppekonsentrasjoner. 58 fiendtlige fly ble skutt ned i går, derav 40 transportfly. Videre ble flyplassen på Lampodusa, midtveis mellom Malta og Tunis angrepet i går. I natt ble en fiendtlig konvoi angrepet ved hjelp av lysbomber ved kysten av Tunis. Det ble konstatert branner i flere skip. - Hitlers problemer med hensyn til forsvaret av Middelhavskysten gjør seg mer og mer gjeldende. Mussolini har nå trukket de italienske troppene tilbake fra Balkan. Tyske aviser har hatt ledende artikler på 1ste side om at det europeiske fastland liksom en halvøy er utsatt for angrep fra to kanter. Kontinentet må være forberedt på to fronter for å fjerne faren som truer fra havet i vest og fra steppene i øst.

Flyangrep. Kommunikeet melder om angrep mot mål i det sydvestlige Tyskland. Et tykt skylog gjorde det vanskelig å se resultatene. To tyske fly ble ødelagt. Det ble lagt miner i fiendtlig farvann. Andre fly oppnådde fulltreffe på et forsyningskip og et eskorteskipp i Biskayabukta. Videre ble transportmål i Nederland og Belgia angrepet. 18 britiske fly savnes. Det var ingen tysk luftvirksomhet over Storbritannia i natt. Det britiske luftverndepartement opplyser at Englands utgifter til luftvernet er redusert med 50%. Det meldes at nye bombefly er blitt fløyet regelmessig fra Canada i løpet av vinteren, tross de verste værforhold som har vært på 40 år.

Russland. Ifølge kommunikeet fra Moskva pågår det lokale kamper på forskjellige frontavsnitt og tyskerne er blitt påført tap av folk og materiell. Den røde arme har ytterligere forbedret sine stillinger ved øvre Donets og har skaffet seg flere bruhoder på vestsiden av elva. Tyske angrep sør for Balaklea er slått tilbake. De er også slått tilbake i Kubandistriktet. Russiske friskarer har angrepet en garnison bak de tyske linjer. Meget bytte ble erobret og en del fanger tatt. Guerillatropper har avsporet et tysk militærtog. BBC's militære medarbeider uttaler at uavgjorte slag har vært de dominerende for såvel tyskerne som russerne i de siste to måneder. Såvel tyskerne som russerne gjør seg klar til en ny offensiv. Det er umulig å si hvem som først kan bli ferdig. Tyskerne har betydelige fordeler hva veier og jernbaner angår men meget avhenger av hva som kan skje ellers i Europa.

Chile. Det meldes at Chile ønsker å opprette diplomatisk forbindelse med Sovjetsamveldet.

Mexico's minister har overrakt sine akkreditiver til Kalinin i ettermiddag.

Hitler har begynt en ny propagandakampanje mot "bolsjevikspøkelset" ved å appellere til alle katolikker i verden. Han forsøker å vinne vaticansk over på sin side ved løfter om større frihet for katolikker i Tyskland og de okkuperte land. Kampanjen fikk en dårlig begynnelse. Ribbentrops besøk i Rom resulterte ikke i noen særlig imørekommendhet fra Vatikanets side. Tvertimot rettet Vatikanet et uforbeholdent angrep på naziteisene, og vaticankringkastingen uttalte en sterk kritikk over nazistenes forefølgelse av religionen overfor Tysklands ungdom.

9. april. Mange kjente amerikanere har brakt Morgdtsin hyldest i anledningen av treårsdagen for det tyske overfall på Norge. Pressen hadde ledende artikler om Norge og nordmennene. Avisene nevner de tre områder hvor nordmennene har gjort sin innsats, nemlig ved handelsflåten, det norske flyvåpens treningsleir og den hjelp som amerikanere av norsk avstamning har ydet Norges og De forente staters sak. Det ble holdt flere møter rundt om i Statene. En taler sa bl.a. at tyskerne nå er lenger fra å erobre Norge enn noen sinde, de har ikke vunnet en eneste trefning på hjemmefronten. Den tidligere amerikanske minister i Norge, Mrs. Harriman uttalte: Når det gjelder å vise hvordan et virkelig demokrati kan gjennomføres i praksis er det norske folk langt foran. En annen taler sa at Norges holdning får frie menn verden over til å bære hodet høyt.

"DE TYSCKE TAP KAN IKKE ERSTATTES"

Under overskriften "Tyske forlusterne kan ikke erstattes" bringer Dagens Nyheters Londonkorrespondent en del tankvekkende opplysninger om de militære styrkeforhold og trekker interessante paralleller mellom den almindelige situasjon i 1918 og den om våren 1943.

Korrespondenten begynner med å påpeke at aksemaktens militære ledelse for første gang under krigen er stillet ansikt til ansikt med problemet om deres militære tilganger er i stand til å tilfredsstille etterspørselen. Ifølge britiske oppgaver har engelskmennene siden krigens utbrudd tatt henved 300.000 italienske fanger, deriblant ca. 100 generaler, og Mussolinis tap i døde og sårede anslås til henved 200.000. Alt ialt anslår man de samlede italienske tap til 33 % av samtlige væpnede styrker sommeren 1940. Til den felles krigsførsel på østfronten regner en med at Tysklands allierte har ydet følgende bidrag: Ungarn 9 divisjoner, Italia 10 og Romania 20. Den finske hær er ikke medregnet, da den ser ut til å innskrenke seg til forsvaret av sitt eget territorium. Av disse styrker regner en med et 6 ungarske divisjoner, 7 a 8 italienske og 16 romanske er sprengt eller tilintetgjort av russerne.

Med hensyn til Tysklands landmilitære ressurser beregner man at den tyske overkommando av egne stridskrefter før utbruddet av den store russiske vinteroffensiv rådet over følgende styrker: I Frankrike, Nederland og Belgia 38 divisjoner, Nord-Afrika 10, østfronten 230, Norge og Danmark 10, Polen 3 og i Böhmen-Mähren og Balkanlandene 2-5 divisjoner. Tilsammen blir dette bortimot 300 divisjoner, hvortil må legges Tysklands strategiske hjemmereserve, som man dog må gå ut fra er av tredje-klasses militær kvalitet. Den russiske vinteroffensiv har imidlertid redusert de tyske styrker i øst i et bant frem uhyggelig omfang. Bortsett fra Stalingrad mistet tyskerne ca. 330.000 mann, og også på nordfronten kan russerne melde om veldige tyske tap, men noen samlet oversikt over disse enorme tap er vel på det nåværende tidspunkt vanskelig å gi. Samtidig er Tyskland kommet til det kritiske punkt da det ikke lenger makter å erstatte tapene med nye utskrivninger, de siste tyske årsklasser kan under ingen omstendigheter klare å fylle de gapende luker: "Fronten skriker etter folk", sier Goebbels i Das Reich. Det engelske tidsskrift Economist trekker i denne forbindelse visse sammenligninger med situasjonen i 1918.

For hvert hundretall menn som Tyskland mobiliserte i 1916 formådde det i 1917 å stille bare 46, og endelig i 1918 kom tallet helt ned i 28. Tysklands stilling våren 1943 er i virkeligheten enda mere kritisk. Antallet av menn som er født i årene mellom 1921 og 1925 blir mindre for hver årsklasse, slik at årsklassen 1925 bare utgjør 87 % av årsklassen 1920. Årsklassen 1925 undergår nu militær utdanning og skolsettes inn i aktiv tjeneste til våren, men den kan på ingen måte fylle igjen hullene, særlig nå etter at den tyske overkommando må se den mulighet i øynene at de tyske styrker i Afrika helt eller delvis vil gå tapt. Hvis man forsøker å overføre et tilsvarende antall fra krigsindustrien til fronten, vil det bety en skjebnesvangor svekkelse av den tyske produksjonskapasitet, idet alle de kontorister, ekspeditører, artister o.l. som man i panikk har innkalt til tjeneste i rustningsindustrien sikkert vil være en ytterst slett erstatning for de øvede fagarbeidere, og heller ikke vil masseimport av upålitelige arbeidere fra de okkuperte land bedre den almindelige stilling i synderlig grad. Samtidig vil den stadig mere omfattende allierte flyoffensiv mot Tyskland for hver dag legge mere beslag på arbeidskraft til opprydningsarbeider og gjenoppbygning i den beskjedne utstrekning dette overhodet er mulig. Tysklands industrielle og militære makt har forlenget passert høydepunktet, en kjensgjerning som ingen lovforsvarer innførelse av "total krig" vil kunne bringe noen vesentlig forandring i. - Tysklands muligheter for å sette i gang en vår- eller sommeroffensiv på østfronten synes derfor tvilsomme, selv om man skal være forsiktig med helt å se bort fra en slik mulighet. En kan regne med at Russland på tross av anstrengelsene i vinter råder over en meget stor operativ reserve, rent bortsett fra de adskillig over 10 divisjoner man ifølge russiske oppgaver har under utdanning. Mens Tyskland i 1918, etter at østfronten var eliminert, stort sett kunne konsentrere anstrengelsene om et frontavsnitt, må det idag spre sine stridskrefter over tre fronter, og snart vil de kanskje få både fem og seks fronter å forsvare. På de britiske øyer og Island er stasjonert store britiske, amerikanske og kanadiske stridskrefter, som ved en samlet innsats på det vestlige kontinent under enhver omstendighet i antall vil overgå de styrker tyskerne vil kunne disponere i de samme områder, selv ved en pinlig utnyttelse av den strategiske hjemmereserve. I den sydlige krigssonen vil de allierte, når felttoget i Nord-Afrika er slutt, ha noe over 5 armeer til sin rådighet, nemlig 3. og 10. arme, som f.t. er stasjonert i Irak og Iran. 1. og 8. britiske arme samt 5. amerikanske arme, som kjemper i Tunis, og endelig general Girards franske styrker. Alle disse styrker vil om ikke lenge stå til disposisjon for et alliert innfall på et eller flere steder i Syd-Europa. De meget aktive geriljastyrker som opererer på Balkan er også et moment som fortjener oppmerksomhet i denne forbindelse. På tross av total mobilisering

or det utelukket at Tyskland kan avse et tilsvarende antall tropper på sydvassnittet. Faren truer på alle kanter, og i de siste måneder har tyskerne også måttet forsterke troppene i Norge. Ifølge opplysninger som er innkommet til London er styrkene i Norge blitt forsterket med 4 divisjoner, slik at de tyske styrker i Nord-Norge skal være kommet opp i 100.000 mann. Kravene til den tyske arme skjerpes for hver måned som går, samtidig som tilveksten for hver dag blir mindre. Folkereserven skrumpet inn, og for å overdøve den indre røst som stadig forsikrer at slaget er tapt, står de nazistiske ledere om seg med fraser om "total krigsinnsats". Heller ikke kan disse herrer hindre at den allierte krigspotensial øker fra dag til dag. Motsetningen til de hysteriske skrik fra Berlin finner en i Winston Churchills enkle, men tillitsfulle og beslutsomme ord: "Let us go to our job and do it!"

STATSTJENESTEMENNENE

I den kamp det norske folk idag fører mot de tyske overfallsmenn og NS er statstjenestemennenes holdning av særlig betydning. Helt fra første stund har tyskerne arbeidet for å gjøre statsapparatet til et høylytt redskap for sine planer. I dette øyemed ble NS satt i spissen for administrasjonen idet man gjorde regning med at tjenestemennene ville la seg likke eller skremme inn i det "statsbærende" parti. De midler som på den anledning ble brukt, har vært forskjellige. Stundom har en gått helt åpent til verks, som ved politiske avskjedigelser og utnevnelser, i andre høve har en nyttet mer skjulte og lumske framgangsmåter. Det kan imidlertid slås fast at planen om å få tjenestemennene til å slutte opp om "nyordningen" og NS har slått fejl.

Alle disse bestrevelser fra tyskernes side er et viktig ledd i deres arbeid for å plyndre landet mest mulig for verdier til bruk for krigsføringen og - på lengre sikt - for å få innpasset Norge i den slavebundne "nyordning" de tilstreper.

I kampen mot disse makter kreves det av hver og en av statstjenestemennene at de er seg sitt ansvar bevisst og er rede til å bringe ofre for fedrelandet. De økonomiske ofre som deres utsatte stilling medfører, kan være et sterkt press på den enkelte, men betyr intet når tjenestemennene står samlet.

Det kan ikke gis alminnelige direktiver som passer for enhver situasjon for hvorledes tjenestemennene skal opptre, men vi har funnet grunn til å innskjerpe at det stilles visse krav som ikke må fravikes:

1. Propagandamøter med "tjenestlig" innkallelse må ikke besøkes. Vi innskjerper at det gjelder møteforbud i alle tilfelle hvor det er den minste grunn til å tro at innbyderne har til hensikt å snakke om politikk. Det ligger helt utenfor statstjenestemennenes plikter å ta del i slike møter, selv om det er i arbeidstiden. PROPAGANDAMØTER AV ENHVER ART ER BOYKOTTET.
2. Det er tidligere gitt påbud om at alle kommunale stillinger er boykottet. I likhet med dette innskjerpes vi at følgende tjenestegrener er helt boykottet: LENSMEENN, POLITI, POLITIDEPARTEMENT, KULTURDEPARTEMENT, DEPARTEMENTENE FOR ARBEIDSTJENESTE OG IDRETT, ARBEIDSTJENESTEN, DIREKTORATET FOR ARBEIDSFORMIDLING. Ta heller aldri imot forfremmelser eller ansettelses som har sin grunn i at den som før hadde stillingen er blitt avskjediget på grunn av sin politiske holdning. Søk aldri stillinger hvor besettelsen skal foretas av "ministerpresidenten".
3. Ingen foreldre må la sine barn søke stillinger hvor arbeidet ellers må utføres av voksne. Ingen kvinner må søke seg inn i yrker som normalt betjenes av menn. Når kvinner og barn tar slikt arbeide, frigjøres tilsvarende mannlig arbeidskraft til fordel for tyske tiltak.
4. SØK ALDRI EN STILLING UTEN PÅ FORHÅND Å HA UNDERSØKT OM STILLINGEN ETTER DE RETNINGSLINJER SOM ER TRUKKET OPP FORAN ER BOYKOTTET.

Det som er sagt her angår også personer som ikke er statstjenestemenn. Gjør derfor denne parole kjent også utenfor statstjenestemennenes rekke.

INNENRIKSDEPARTEMENTETS SPØRRESKJEMA

("jodeskjema") som angivelig skal brukes til et fagkartotek sendes ut til stadig flere etater. Det inneholder vesentlig en rekke personlige spørsmål som ikke angår arbeidet. Det innskjerpes at skjemaet skal logges til side. Det skal ikke utfylles og ikke sendes tilbake. EN ER IKKE FORPLIKTET TIL Å BESVARE NOEN SPØRSMÅL PÅ ET SLIKT SKJEMA. - GJØR DETTE KJENT INNEN ALLE ETATER. -

SOVJETSAMVELDET OG ATLANTERHAVSPAKTEN

Polsk-russiske grensespørsmål. I slutten av februar ble det kjent at det rår alvorlige uoverensstemmelser mellom sovjetregjeringen og den polske regjering i London om hvilke grenser det nye selvstendige Polen skal få, og i samband med det hele den fremtidige ordning i Øst- og Mellomeuropa. Ifølge et memorandum som general Sikorski etterlot seg i Amerika ved årsskiftet skal Polen gjøre krav på å få tilbake hele den gamle østgrense og dessuten Litauen, hele Østpreussen og Øvre-Schlesia og de tsjekkiske områder som ble tatt av Polen etter München. Videre ønsket Polen å bli den ledende makt i en føderasjon som skulle bestå av landene mellom Østersjøen og Svartehavet, nærmere bestemt Estland og Lettland, Danau-

statene og Balkanlandene. I en tale 22. februar understreket den polske utenriksminister i London, Raczynski, føderasjonsplanene. I en erklæring om de polsk-russiske forbindelser av 25. februar hevdet man at den polske regjering hele tiden var gått ut fra som en selvfølge at status quo av 1. september 1939 skulle bli gjenopprettet.

Den russiske regjering hadde på det tidspunkt allerede gitt til kjenne at den er av en annen oppfatning. I en Tassmelding hevdet man som svar på polakkenes erklæring at den polske regjering ikke hadde rett til å påberope seg Atlanterhavsdeklarasjonen når det gjaldt østområdene. Atlanterhavspakten anerkjenner alle folks nasjonale rettigheter, og dette må etter sovjetregjeringens oppfatning også gjelde ukrainerne og kvitrusserne som utgjør betydelig over halvparten av befolkningen i de tidligere polske østområder.

Det var omtrent en tredjedel av det gamle Polens territorium med omlag 13 mill. innbyggere som gikk til Sovjetsamveldet som følge av den tysk-russiske avtalen i september 1939. Den tysk-russiske interessegrensen falt stort sett sammen med den nasjonale språkgrensen og med den såkalte Curzon-linje som russerne påberoper seg som et viktig argument i den pågående diskusjon. Lord Curzon hadde nemlig i 1920 på vegne av den engelske regjering foreslått en ny grense mellom Russland og den polske republikk. På dette tidspunkt pågikk det imidlertid allerede krig mellom Polen og sovjetrepublikken. Russerne - som ikke var den angripende part - var den gangen på det svakeste, den unge røde hær ble slått ved Warszawa, og ved freden i Riga forlangte og fikk Polen de omstridte vestukrainske og kvitruskiske områder.

Av de 13 mill. innbyggere i disse østområder regner man med at 6,5 mill. var ukrainere, 1,7 mill. kvitrusserne, 2,8 mill. polakker, 1,8 mill. jøder og 200,000 lituanere. Den polske stat var ikke i stand til å løse hverken de nasjonale og sosiale problemer i disse områder. Man prøvde å polonisere østområdene og brukte de mest harde voldsmetoder for å fremme dette mål. I sosial henseende ble det gjort svært lite for å bote på bøndernes usle fattigdom og komplette rettløshet. Det er derfor ikke vanskelig å forstå at de russiske tropper ble hilst som befriere av brede lag av befolkningen høsten 1939. Jorden ble delt opp og storgodseierne jaget bort.

Andre problemer som danner bakgrunnen for den aktuelle motsetning mellom den polske og russiske regjering er bl. a. spørsmålet om de ca. 500.000 polakker som er blitt flyttet fra østområdene, og russernes krav om utstrakt polsk partisan- og sabotasjevirksom. Av større betydning er imidlertid den anti-russiske tendens som fremdeles er bestemmende for visse polske kretsers opptreden. Endel av den polske pressen i utlandet har vært opptatt med de mest utsvevende fantasier om etterkrigsproblemer, bl. a. at Polen ikke bare skulle få hele Østpreussen og støttepunkter i Pommern og ved Kielerkanalen, men også - sammen med England - kontrollen over Øresund. Andre har gått så langt som til å antyde at hele Ukraina fram til Kijev rettelt hørte inn under Polen. Det er også kjent at polske jøder i stor utstrekning har bedt om å bli opptatt i den engelske hær for ikke å komme i for nær berøring med visse polske offiserer.

Det ville selvsagt være urettferdig å gjøre den polske regjering ansvarlig for slike tendenser. Den er en nasjonal samlingsregjering og rommer temmelig uensartede elementer. Selv om man ser bort fra alt annet, tyder det imidlertid ikke bra at regjeringen i sin erklæring av 25. februar benektet at Polen noensinde hadde samarbeidet med Tyskland mot Russland. Russerne kunne med rette henvise til Becks pro-fascistiske politikk, som den nåværende polske regjering dessverre ikke tar klart avstand fra. Sovjetregjeringen har ikke tatt offisielt standpunkt til de planer som er blitt lansert om en øst- og mellomuropeisk føderasjon under polsk ledelse, men den har streift en side ved spørsmålet ved å henvise til en lærdom man måtte trekke av krigens nødvendighet av at det råv vennskap mellom alle slaviske folkeslag. Tassmeldingen bebreidet også de styrende polske kretser at de ikke hadde lært noe av de siste års utvikling og at de ikke ga uttrykk for det polske folks virkelige oppfatning av disse spørsmål.

Det polske folk har - når man ser bort fra russerne - lidt mer enn noe annet følt under denne krigen. Man skal heller ikke glemme at Polen tok opp kampen i september 1939 og at arbeiderne og bønderne flere steder reiste et forbitret folkeforsvar selv etter at overkommandoen hadde gitt opp. I utlandet har polske flygere, gaster og informanter gjort en betydelig insats. Det er derfor forståelig at de polske representanter interesserer seg for hva som skal komme etter krigen. Men like bedrøvelig er det at tydensynlig ikke alle kretser er på det rene med at en løsning av Polens problemer i likhet med hele den fremtidige europeiske ordening er avhengig av at samarbeidet mellom de forente nasjoner ikke bare holdes ved like, men utbygges slik at det kan danne grunnstammen i en ny internasjonal rettsorganisasjon.

Øst- og Mellomeuropas problemer kan neppe løses uten at man tar i bruk føderative ordninger, men ingen slik ordening vil kunne bli stabil hvis den er rettet mot Sovjetsamveldet. Dette syn er også bestemmende for den utenrikspolitikk som drives av tsjekkiske regjering i London. Den har derfor trukket seg tilbake fra avtalen om en polsk-tsjekkisk union etter krigen, og gitt til kjenne at polakkene utelukkende taler på egne vegne.

På engelsk og amerikansk hold er man tydensynlig interessert i å utsette diskusjonen av konkrete etterkrigsproblemer. Det ser imidlertid ut til at man har klart for seg at Sovjetsamveldet vil få et ord med i laget, men at det må være mulighet for å forene Sovjetsamveldets krav på trygghet med de prinsipper som er slått fast i Atlantdeklarasjonen. Sovjetregjeringen har uttrykkelig erklært at den holder fast ved disse prinsipper, og Stalin har ved flere høve understreket at Sovjetsamveldet ikke fører krig for å erobre fremmede territorier. Det er ingen grunn til å tvile på oppriktigheten av disse erklæringer, og man kan nazipressens utnyttelse av det polsk-russiske ordskifte som den største rol Den 21. mai i fjor ble den engelsk-russiske tyveårspakten undertegnet i London. Det begrenser ikke paktens betydning at den ikke nevner noe konkret om de grensospørsmål som vil oppstå ved krigens slutt, men understreker tvertimot dens realpolitiske karakter. De nasjonale problemer i Øst- og Sjøeuropa er så kompliserte at bare ytterst omhyggelige og samvittighetsfulle overveielser kan føre fram til en varig ordening, og dette kan naturligvis ikke finne sted så lenge krigen pågår. Blant de land som russerne av forsvarsgrunner har besatt er imidlertid som nevnt også gammelt russisk land med en russisk befolkning, som for 25 år siden ble fravristet Russland gjennom krig og diktatfred.

SKANDINAVIA OG "DEN RØDE FARE".

Det tyske angrepet angrepet og den tyske propagandaen har i overordentlig grad styrket Sovjetsamveldets sak over hele verden. Den røde armé og hele det russiske folks innsats har ikke bare vakt verdens beundring, men også øket forståelsen for det som er skjedd under Samveldets 25 årige historie. Konservativ-britiske industrifolk og militære som i forbindelse med samordningen av krigsrestrenselsene har besøkt Russland har gitt uttrykk for sin oppriktige overfraskelse over at alt var så annerledes enn man hadde tenkt seg. En rekke vanlige forestillinger om det russiske samfunn er blitt avsløst som rene legender. Den noe ubestemte frykt man på visse hold har nært for Russland forstår man nå er grunnløs, samtidig som man også ser den historiske bakgrunn for meget av det som er skjedd. Meningene er fremdeles delte om de sovjet-russiske samfunnsforhold, men det er et spørsmål som ikke angår forholdet mellom de forente nasjoner. Sikkert er det ihvertfall at det russiske folk under sovjetstyret har fått en høyere levestandard, en større frihet og et rikere liv enn det hadde før. Om man fastslår at utviklingen har gått denne veien, kan man også helde for dynene at de historiske og sosiale forutsetningene har vært så vesentlig annerledes enn i Vesteuropa at en vurdering som bygger på direkte sammenligninger med våre forhold er meningsløs og umulig.

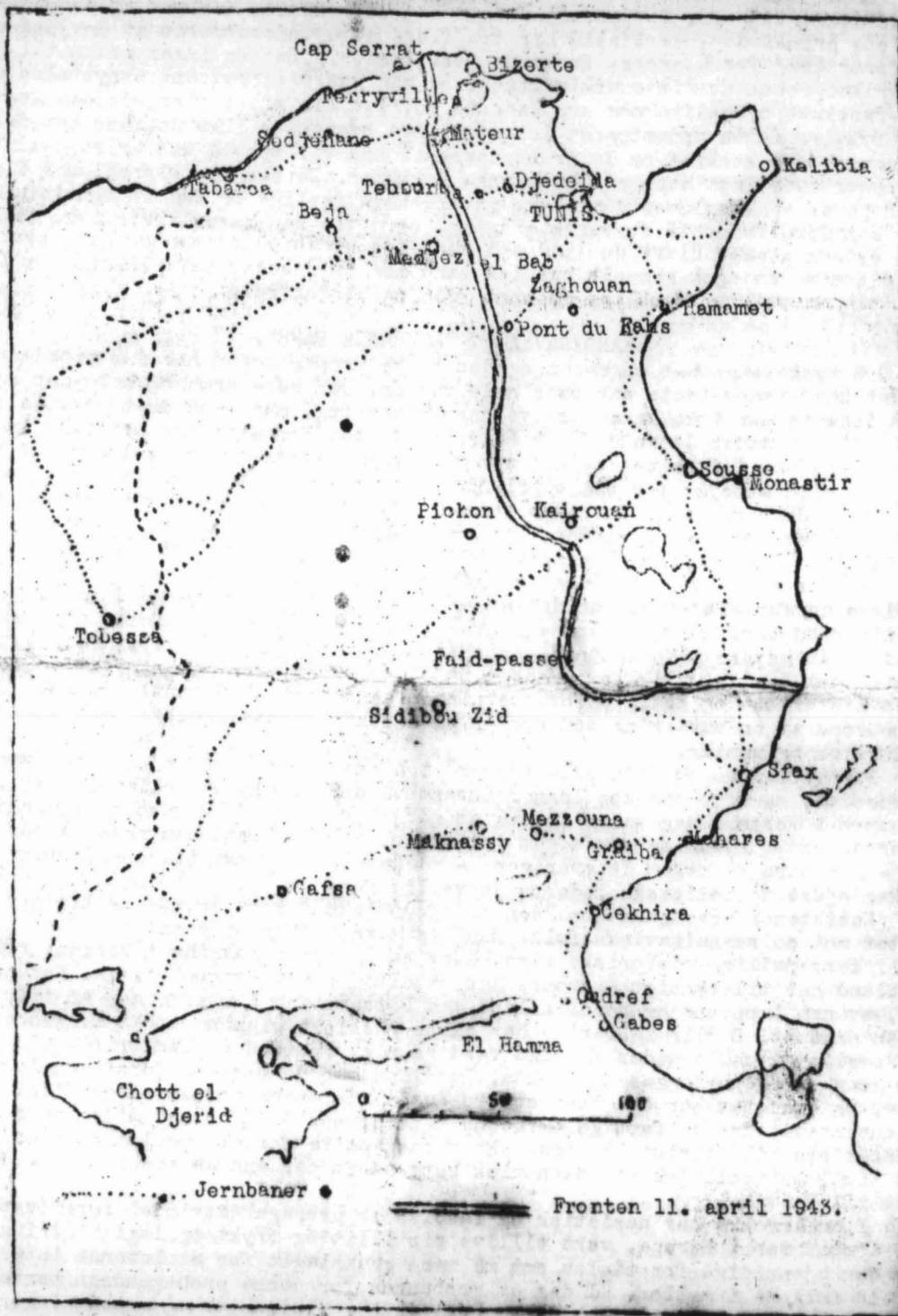
Fortellingene om "den røde terror" i årene etter revolusjonen har vært sterkt overdrevne, og ofte direkte løgner anvendt i en tilspisset politisk strid. Man vil dessuten i Norge i dag kunne forstå at når så voldige folkemasser kommer i bevegelse etter en undertrykkelse som meget vel kan sidestilles med den nordmennene får føle i dag - men bare så meget langvarigere - så kommer det også til å skje ting som man ikke kan gjøre de politiske lederne ansvarlig for.

Nasistenes propaganda om "den bolsjevikiske faren" er med særlig intensitet blitt rettet mot de skandinaviske folk. Man har funnet fram et gammelt spøkelse som i forskjellige historiske sammenheng har vandret omkring i Norden: ryktene om at Russland har til hensikt å erobre den såkalte "nordkalotten" d.v.s. Nordnorge med Narvik, svensk Lappland og Nordfinland med Petsamo for å skaffe seg en isfri havn ved Atlanterhavet. Særlig i Sverige har disse russiske planene spøkt i hundre år, og de var særlig aktuelle under forrige verdenskrig. Påstandene har imidlertid ikke en eneste gang kunnet belegges med fakta. Russland har jo for det første en isfri havn i no nord, og dessuten har det tsatistiske Russlands erobringstendenser aldri utgått mot Atlanterhavet fra de fattige områdene i nord, men derimot mot Middelhavsområdene som grenser opp til det rike Ukraina. Et vennskapelig forhold mellom Russland og Norden vil såvel maktpolitisk som økonomisk bety langt mer enn en russisk korridor i nord fram til Narvik.

I en årrekke har nasistisk og fascistisk propagandasvindler forgiftet den politiske atmosfæren i Europa, vakt tilliv mistillit og frykt og lagt hindringer i veien for den gjensidige forståelse som må være grunnlaget for et levende internasjonalt samarbeid mellom folkene i mellom. I dag er grobunnen for denne propagandaen borte, og snart også de krefter som står bak den. Politiske stridigheter og motsetninger vil finnes nå som før, men de vil ikke lenger få lov til å skade det gode forhold mellom folk som har de samme interesser: å øke velstanden og kulturen i sine land, leve i fred med sine naboer og la dem ordne sine indre spørsmål som de ønsker.

(utdrag fra artikler i "Håndslag" for 20. mars 1943.)

KART OVER TUNIS.

LONDON - RADIO

a. 3691

Mappe 41

Ekspl. 45

Arg. 1943
 3. Apr.

Nr. 46.

Tirsdag den 13. april 1943 kl. 19.30

Nordafrika. Idag har slaget om Nordafrika nådd sitt høydepunkt. Den 8. britiske armé som rykker nordover fra Scusse nærmer seg nå Enfidaville som ligger 75 km fra byen Tunis. Dagens allierte kommunike fra det allierte hovedkvarter i Nordafrika medder at de franske styrker rykker fremover i høydenes øst for Oussentia-sletten, og at den 1. britiske armé har hatt ny fremgang i Medjes-el-Bab - Mounchar - avsnittet. Krigs-korrespondenter skriver at den 1. armés fremrykning i nord er like viktig som den 8. armés i sør. - Et tysk dokument som gir ordre om å sende bort fra frontlinjen alle polakker, tsjekkere og østerrikkere er falt i de alliertes hender. - Dette beviser at den tyske hærledelse ikke tør stole på disse soldater, de vil kanskje heller være fanger under de allierte enn soldater i den tyske hær. - Under angrep mot Bizerte og Trapani igår oppnådde flyvende fastinger treff på et handelsskip og en tankbåt. Igår ble meldt at britiske ubåter hadde senket 8 italienske forsyningskip, og sannsynligvis 3 til og omkrådd torpedotreff på 4 andre. Det italienske kommunike idag innrømmer tapet av en tung krysser, sannsynligvis Triest som ble senket igår dag. - Rommel har nå bare tre flyplasser igjen i Tunisia, og det betyr en voldsom svekkelse for ham at han har måttet oppgi så mange.

Russland. I Russland er et tysk angrep i Volchov-avsnittet blitt slått tilbake med store tap. Angrepet tok sikte på å avskjære russernes forsyningslinjer til Leningrad. I Donets-avsnittet foretok tyskerne igår små angrep, de ble avvist med tap for fienden. Idag er denne front overhodet ikke nevnt i russernes kommunike. På alle deler av fronten opererer geriljatropper og påfører tyskerne tap. I løpet av siste uke har tyskerne mistet 111 fly ved angrep på Moskva, Leningrad og Krasnodar. Utenfor nordkysten avviste britiske bombefly et angrep fra tyske jagere. 2 jagere ble skutt ned.

DEN "NASJONALE" ARBEIDSSINNSATS

Det er nå blitt klart at den "nasjonale" arbeidsinnsats ikke er annet enn en størstilet innrullering av hjelpetropper for den tyske Wehrmacht.

Foreliggende oppgaver viser at det bare til 15. april 1943 skal utskrives 10.000 mann som praktisk tatt sentlige skal fordeles på militære arbeidsplasser under organisasjon Totd. Som eksempler kan vi nevne følgende:

Einsatz Nord-Norwegen, Narvik (O.T.)	1.500	mann fra Oslo og Akershus,
Einsatz Mittel-Norwegen, Trondheim	1.500	" " Telemark, Vestfold og Buskerud
Marine-Oberbauamt Bergen	320	" " Bergen og Hordaland,
" " Trondheim	400	" " Sør-Trøndelag,
Fliegerhorstkommandantur Gossen	200	" " Møre og Romsdal,
" " Lister	350	" " Oslo og Akershus,
Kommandeur der Eisenbahntroppen, Trondheim	310	" " Sør-Trøndelag,
" " Narvik	200	" " Hedmark og Oppland.

Videre er det på det rene at flere er blitt tvunget til å underskrive kontrakter om tjenestegjøring i Legion Spoor på lange krigen varer og er sendt til en treningsleir hvor de er iført tyske uniformer og satt under tysk militær befal. Endelig er det på det rene at en del av de utskrevne allerede er transportert ut av landet.

Vi burde visst dette. Det var en feil at vi ikke nektet å sende inn melding til arbeidsmobiliseringen. Feilen er imidlertid gjort. Det kunne se ut som om det norske folk for første gang under krigen hadde sveket sin sak og oppgitt sin kamp. Det er mange ting som forklarer at vi ikke reagerte fort og bestemt nok, men det tjener til lite å gå inn på dette. Nå må vi spole oss og si et bestemt NEI. Vi er narret ved trusler og falske løfter, men det er ikke for sent å reise seg til motstand. Nå vet vi at den "nasjonale" arbeidsmobilisering betyr å delta i krigen på fiendens side, og da er det klart at det strider mot enhver nordmanns samvittighet å delta.

PAROLEN MÅ DERFOR FRA NÅ AV VÆRE: INGEN MØTER FRAM HVA ENTEN DET GJELDER INNKALLELSE TIL ARBEIDSKONTOR, AVREISESTED ELLER ARBEIDSPASS. INGEN MÅ NÅ LÆNGER MELDE SEG TIL NOEN SLAGS REGISTRERING.

Kvinnelige gymnasiaster som ennå ikke er myndige, blir også utkalt til arbeidstjeneste under NS-ledelse. Ingen vet hvad de skal brukes til. Det bedrag den "nasjonale" arbeidsinnsats representerer spår ikke godt. Foreldrene vil ikke kunne føre noen kontroll med den påvirkning de innkalte piker blir utsatt for, eller hvilke legemlige eller sjelelige påkjenninger de må gjennomgå under tjenesten. - Når disse innkallelser kommer på dette tidspunkt, er det klart at det er et ledd i den "nasjonale" arbeidsinnsats kort sagt: Ungdomstjenesten tatt i Wehrmachts tjeneste.

BARN OG FORELDRE MÅ STÅ SAMMEN OM Å NEMTE INNRULLERING. FORELDRETT OG FORELDREANSVAR VIL TILSI ENHVER FAR OG MOR Å TA KLART OG STERTT STANDEPUNKT I DENNE SAK.

Schurman

Idag har Norge vært i krig i 3 år. Vi hadde lovet i fred i mer enn 100 år og var bedre rustet for fred enn for krig der hjemme. Disse tre årene har for det norske folk betydning lidelser og savn, men de har også latt folket bevise sin rett til å leve som fri og selvstendige mennesker. - Være "vernere" kom den vårdagen for tre år siden, resultatet var at alle bygder og prente byer. Vi tok kampen opp med dem, men overmakten var for stor. De røvet vår frihet og rett, men folket har vokset seg sterkt, og hele det norske folk utgjør idag en samlet flokk. - Etter to måneder forlot Konge og regjering landet. Det var en tung stund for oss, og det var etter megen tvil vi tok denne beslutning. Det var i bevissthet om at Norge vilde stå seg meget bedre både under krigen og etterpå om den hadde en lovlige norsk regjering utenfor landets grenser. Det betydde at vårt land ble anerkjent som suveren stat. - Statsministeren gjorde deretter rede for de oppgaver som hadde melit seg for den norske regjering og gav en oversikt over det arbeide som regjeringen og andre nordmenn i utlandet hadde utført. Administrasjonen av Norges krigsinnsetts har reist mange spørsmål, og mange sosiale oppgaver er blitt tatt opp, særlig med henblikk på sjøfolkene. Eye sjømannshjem er stiftet, rekreasjonssteder og hvilehjem er kommet i drift. Skoler og kursar av forskjellige slag er satt i gang. Det blir sørget for at ingen nordmann i utlandet sider uforskyldt nød. Regjeringen har sett det som en av sine viktigste oppgaver selv å underholde alle nordmenn i Sverige. Disse flykninger er i en særlig vanskelig stilling, og ønsker bare å slutte seg til de vepnede norske styrker og delta i kampen. Veien har vært stengt for de fleste. Det er umulig å si mere om dette nå, men når historien engang skal skrives, vil det bli klart at regjeringen har gjort sitt ytterste for å hjelpe disse flykninger. Vi søker å skaffe arbeide eller utdanning for alle i Sverige. Jeg vil takke de svenske myndigheter for den velvilje de har vist oss, for den måte de har tatt imot våre landsmenn på, og den sympati de har vist for vår sak.

Vi må også forberede oss for fremtiden, da vårt land skal erobres tilbake. Vi må på forhånd legge planer for den civile norske administrasjon. Vi må forberede oppgjøret med forræderne og de stripete, og ønsker alle at dette skal foregå i rettslige former. Videre må vi på forhånd være klar over hvordan vi skal råde bot på de rettsstridige forordningen som tyskerne har utstedt og den skade som deres overgrep har forvoldt. Vi kan ikke vente med å ta stilling til disse spørsmål. Mange av dem vil melde seg i samme øyeblikk som den første allierte soldaten setter foten på norsk jord. - Vi vet vi kommer igjen til et utplyndret og utarmet land. Vi vil gjøre alt som står i vår makt for å undgå sosialt og økonomisk kaos. Aldri mere må vi oppleve at arbeidsvillige nordmenn er uten arbeide. Men overgangstiden vil bli vanskelig, tenk bare på alle de nordmenn som er tvunget til å arbeide på tyske anlegg. Vi må finne nye utveier til å nyttiggjøre oss vårt landbruk og fiskerierne på beste måte. - Men fremfor alt vil regjeringen sørge for forsyninger til landet og snarest mulig skaffe mat, klær og sko til befolkningen.

Vår utenrikspolitikk er idag viktigere enn noensinde før i historien, og det kommer til å reise seg mange spørsmål. Vi står ikke alene, og vi kommer til å fortsette samarbeidet med våre allierte. Formene for dette samarbeide kan ikke fastsettes nå, men Norge kommer sikkert ikke til å gi opp sin stilling blandt de forente nasjoner for å vende tilbake til den gamle nøytralitetspolitikk.

Motstanden hjemme og vår krigsinnsetts ute blir fulgt med interesse og beundring for det norske folk og dets kamp. Det er av stor betydning at vi har kunnet arbeide ved hjelp av våre egne midler og holde ved like våre utenlandske lån. Grunnlaget for finansieringen er naturligvis inntektene av vår handelsflåte, men det er en misforståelse å tro at regjeringen har brukt opp alle disse midlene. Vi har hittil bare brukt den del av overskuddet som svarer til hvad skipsfarten for krigen vilde betalt i skatter og avgifter. Gullbeholdningen er overhodet ikke rørt.

Jeg vil nytte anledningen til å rette en takk til regjeringens tillitsmenn, både de ganske få som fulgte oss hjemmefra og de mange dyktige folk som er kommet hjemmefra siden og som har skaffet oss nye impulser fra fronten der. Denne takk retter jeg også til dem som arbeider utenfor Storbritannia, ikke minst til dem i Sverige som har en særlig krevende oppgave. - I disse tre år har den nye "orden" hersket i Norge, d.v.s. løgn, plyndring og terror. Det siste nordmennene er blitt utsatt for er tvungen utskrivning til arbeide for tyskerne, som bruker buanfallet av det norske folk som sine redskaper. De kommende uker og måneder kan bli harde tider for det norske folk. Men undertrykkelsen har utløst en motstand som har sveiset det norske folk sammen og vakt beundring verden over. Det er oss en glede at ingen har latt seg forlede til uoverlagte og desperate handlinger, selv om fristelsen må ha vært stor. - Idag, etter tre års krig, sender vi en hilsen til dere der hjemme. Vi minnes alle dem som gav sitt liv for landet, de stridende, sjøfolkene, alle de gode norske menn og kvinner som ble pint injo i fengslene. - Det er ikke regjeringens oppgave å bestemme etter hvilke linjer Norge skal styres etter krigen. Vi vil innlevere Kongen vår avskjedsansøknin og håper det blir dannet en samlingsregjering. Vi har vel alle et fremtidens bilde av Norge i vårt sinn, et land hvor et fritt folk kan leve i gode og jevne kår, og en ting er sikkert: Fremtidens Norge vil bygge på folkestyrtes faste og prøvede grunn.

Nordafrika. Idag har slaget om Nordafrika nådd sitt høydepunkt. Den 8. britiske armee som rykker nordover fra Sousse nærmer seg nå Enfidaville som ligger 75 km fra byen Tunis. Dagens allierte kommunike fra det allierte hovedkvarter i Nordafrika melder at de franske styrker rykker fremover i høyden øst for Oussentia-sletten, og at den 1. britiske armee har hatt ny fremgang i Medjes-el-Bab - Mounchar - avsnittet. Krigskorrespondenter skriver at den 1. armees fremrykning i nord er like viktig som den 8. armees i sør. - Et tysk dokument som gir ordre om å sende bort fra frontlinjen alle polakker, tsjekkere og østerrikkere er falt i de alliertes hender. - Dette beviser at den tyske hærledelse ikke tør stole på disse soldater, de vil kanskje heller være fanger under de allierte enn soldater i den tyske hær. - Under angrep mot Bizerte og Trapani igår oppnådde flyvende fastninger treff på et handelsskip og en tankbåt. Igår ble meldt at britiske ubåter hadde senket 8 italienske forsyningskip, og sannsynligvis 3 til og oppnådd torpedotreff på 4 andre. Det italienske kommunike idag innrømmer tapet av en tung krysser, sannsynligvis Triest som ble senket lørdag. - Rommel har nå bare tre flyplasser igjen i Tunisia, og det betyr en voldsom svekkelse for ham at han har måttet oppgi så mange.

Russland. I Russland er et tysk angrep i Volchov-avsnittet blitt slått tilbake med store tap. Angrepet tok sikte på å avskjære russernes forsyningslinjer til Leningrad. I Donets-avsnittet foretok tyskerne igår små angrep, de ble avvist med tap for fienden. Idag er denne front overhodet ikke nevnt i russernes kommunike. På alle deler av fronten opererer geriljatropper og påfører tyskerne tap. I løpet av siste uke har tyskerne mistet 111 fly ved angrep på Moskva, Leningrad og Krasnodar. Utenfor norskekysten avviste britiske bombefly et angrep fra tyske jagere. 2 jagere ble skutt ned.

DEN "NASJONALE" ARBEIDSINNSATS

Det er nå blitt klart at den "nasjonale" arbeidsinnsats ikke er annet enn en storstilet innrullering av hjelpetropper for den tyske Wehrmacht. Foreliggende oppgaver viser at det bare til 15. april 1943 skal utskrives 10.000 mann som praktisk talt samtlige skal fordeles på militære arbeidsplasser under organisasjon Todt. Som eksempler kan vi nevne følgende:

Einsatz Nord-Norwegen, Narvik (O.T.)	1.500	mann fra Oslo og Akershus,
Einsatz Mittel-Norwegen, Trondheim	1.500	" " Telemark, Vestfold og Buskerud,
Marine-Oberbauamt Bergen	320	" " Bergen og Hordaland,
" " Trondheim	400	" " Sør-Trøndelag,
Fliegerhorstkommandantur Gossen	200	" " Møre og Romsdal,
" " Lister	350	" " Oslo og Akershus,
Kommandeur der Eisenbahntrouppen, Trondheim	310	" " Sør-Trøndelag,
" " Narvik	200	" " Hedmark og Opland.

Videre er det på det rene at flere er blitt tvunget til å underskrive kontrakter om tjenestegjøring i Legion Spoor på lange krigen varer og er sendt til en treningsleir hvor de er iført tyske uniformer og satt under tysk militær befal. Endelig er det på det rene at en del av de utskrevne allerede er transportert ut av landet.

Vi burde visst dette. Det var en feil at vi ikke nektet å sende inn melding til arbeidsmobiliseringen. Feilen er imidlertid gjort. Det kunne se ut som om det norske folk for første gang under krigen hadde sveket sin sak og oppgitt sin kamp. Det er mange ting som forklarer at vi ikke reagerte fort og bestemt nok, men det tjener til lite å gå inn på dette. Nå må vi samle oss og si et bestemt NEI. Vi er narret ved trusler og falske løfter, men det er ikke for sent å reise seg til motstand. Nå vet vi at den "nasjonale" arbeidsmobilisering betyr å delta i krigen på fiendens side, og da er det klart at det strider mot enhver nordmanns samvittighet å delta.

PAROLEN MÅ DERFOR FRA NÅ AV VÆRE: INGEN NOTER FRAM HVA ENTEN DET GJELDER INNKALLELSE TIL ARBEIDSKONTOR, AVREISESTED ELLER ARBEIDSPASS. INGEN MÅ NÅ LÆNGER MELDE SEG TIL NOEN SLAGS REGISTRERING.

Kvinnelige gymnasiaster som ennå ikke er myndige, blir også utkalt til arbeidstjeneste under NS-ledelse. Ingen vet hvad de skal brukes til. Det bedrag den "nasjonale" arbeidsinnsats representerer spår ikke godt. Foreldrene vil ikke kunne føre noen kontroll med den påvirkning de innkalte piker blir utsatt for, eller hvilke legale eller sjeldelige påkjenninger de må gjennomgå under tjenesten. - Når disse innkallelser kommer på dette tidspunkt, er det klart at det er et ledd i den "nasjonale" arbeidsinnsats - kort sagt: Ungdomstjenesten tatt i Wehrmachts tjeneste. BARN OG FORELDRE MÅ STÅ SAMMEN OM Å NEKTE INNRULLERING. FORELDRERETT OG FORELDREANSVAR VIL TILSI ENNEVER FAR OG MOR Å TA KLART OG STERT STANDPUNKT I DENNE SAK.

Idag har Norge vært i krig i 3 år. Vi hadde levet i fred i mere enn 100 år og var bedre rustet for fred enn for krig der hjemme. Disse tre årene har for det norske folk betydde lidelser og savn, men de har også latt folket bevise sin rett til å leve som fri og selvstendige mennesker. - Våre "venner" kom den vårdagen for tre år siden, resultatet var herjede bygder og brante byer. Vi tok kampen opp med dem, men overmakten var for stor. De røvet vår frihet og rett, men folket har vokset seg sterkt, og hele det norske folk utgjør idag en samlet flokk. - Etter to måneder forlot Konge og regjering landet. Det var en tung stund for oss, og det var etter megen tvil vi tok denne beslutning. Det var i bevissheten om at Norge vilde stå seg meget bedre både under krigen og etterpå om den hadde en lovlig norsk regjering utenfor landets grenser. Det betydde vårt land ble anerkjent som suveren stat. - Statsministeren gjorde deretter reise for de oppgaver som hadde meldt seg for den norske regjering, og gav en oversikt over det arbeide som regjeringen og andre nordmenn i utlandet hadde utført. Administrasjonen av Norges krigsinnsett har reist mange spørsmål, og mange sosiale oppgaver er blitt tatt opp, særlig med henblikk på sjøfolkene. Nye sjømannskjem er stiftet, rekreasjonssteder og hvilehjem er kommet i drift. Skoler og kursar av forskjellig slag er satt i gang. Det blir sørget for at ingen nordmenn i utlandet lider uforskyldt nød. - Regjeringen har sett det som en av sine viktigste oppgaver selv å underholde alle nordmenn i Sverige. Disse flyktninger er i en særlig vanskelig stilling, og ønsker bare å slutte seg til de vepnede norske styrker og delta i kampen. Veien har vært stengt for de fleste. Det er umulig å si mere om dette nu, men når historien engang skal skrives, vil det bli klart at regjeringen har gjort sitt ytterste for å hjelpe disse flyktninger. Vi søker å skaffe arbeide eller utdannelse for alle i Sverige. Jeg vil takke de svenske myndigheter for den velvilje de har vist oss, for den måte de har tatt imot våre landsmenn på, og den sympati de har vist for vår sak. -

Vi må også forberede oss for fremtiden, da vårt land skal erobres tilbake. Vi må på forhånd legge planer for den civile norsk-administrasjon. Vi må forberede oppgjøret med forræderne og de stripe, og ønsker alle at dette skal foregå i rettslige former. Videre må vi på forhånd være klar over hvordan vi skal råde bot på de rettsstridige forordninger som tyskerne har utstedt og den skade som deres overgrep har forvoldt. Vi kan ikke vente med å ta stilling til disse spørsmål. Mange av dem vil melde seg i samtydelighet som den første allierte soldaten setter foten på norsk jord. - Vi vet vi kommer igjen til et utplyndret og utarmet land. Vi vil gjøre alt som står i vår makt for å unngå sosialt og økonomisk kaos. Aldri mere må vi oppleve at arbeidsvillige nordmenn er uten arbeide. Men overgangstiden vil bli vanskelig, tenk bare på alle de nordmenn som nu tvungent arbeider på tyske anlegg. Vi må finne nye utveier til å nyttiggjøre oss vårt landbruk og fiskerierne på beste måte. - Men fremfor alt vil regjeringen sørge for forsyninger til landet og snarest mulig skaffe mat, klær og sko til befolkningen.

Vår utenrikspolitikk er idag viktigere enn noensinde før i historien, og det kommer til å reise seg mange spørsmål. Vi står ikke alene, og vi kommer til å fortsette samarbeidet med våre allierte. Formene for dette samarbeide kan ikke fastsettes nu, men Norge kommer sikkert ikke til å gi opp sin stilling blandt de forente nasjoner for å vende tilbake til den gamle nøytralitetspolitikk.

Motstanden hjemme og vår krigsinnsats ute blir fulgt med interesse og beundring for det norske folk og dets kamp. Det er av stor betydning at vi har kunnet arbeide ved hjelp av våre egne midler og holde ved like våre utenlandske lån. Grunnlaget for finansieringen er naturligvis inntektene av vår handelsflåte, men det er en misforståelse å tro at regjeringen har brukt opp alle disse midlene. Vi har hittil bare brukt den del av overskuddet som svarer til hvad skipsfarten for krigen vilde betalt i skatter og avgifter. Gullbeholdningen er overhodet ikke rørt.

Jeg vil nytte anledningen til å rette en takk til regjeringens tillitsmenn, både de ganske få som fulgte oss hjemmefra og de mange dyktige folk som er kommet hjemmefra siden og som har skaffet oss nye impulser fra fronten der. Denne takk retter jeg også til dem som arbeider utenfor Storbritannia, ikke minst til dem i Sverige som har en særlig krevende oppgave. - I disse tre år har den nye "orden" hersket i Norge, d. v. l. løgn, plyndring og terror. Det siste nordmennene er blitt utsatt for er tvungen utsending til arbeide for tyskerne, som bruker bunnfallet av det norske folk som sine redskaper. De kommende uker og måneder kan bli harde tider for det norske folk. Men undertrykkelsen har utløst en motstand som har sveiset det norske folk sammen og vakt beundring verden over. Det er oss en glede at ingen har latt seg forlede til uoverlagte og desperate handlinger, selv om fristelsen må ha vært stor. - Idag, etter tre års krig, sender vi en hilsen til dere der hjemme. Vi minnes alle dem som gav sitt liv for landet, de stridende, sjøfolkene, alle de gode norske menn og kvinner som ble pint i fengslene. - Det er ikke regjeringens oppgave å bestemme etter hvilke linjer Norge skal styres etter krigen. Vi vil innlevere Kongen vår avskjedsansøknin og håper det blir dannet en samlingsregjering. Vi har vel alle et framtidsbilde av Norge i vårt sinn, et land hvor et fritt folk kan leve i gode og jevne kår, og en ting er sikkert: Fremtidens Norge vil bygges på folkestyrets faste og prøvede grunn.

Flyangrep. Luftfartsministeriet melder om intens luftvirksomhet de siste døgn. Britiske bombefly rettet natt til onsdag et kraftig angrep mot flåtestasjonen Spezia i Norditalia. Disse fly hadde baser i Storbritannia. Under et angrep mot flyplassen ved Milano og Castel Biotrono på Sicilia ødela flygende festninger i alt 73 aksefly på bakken. Mandag natt ble havnebyene Marsala, Palermo og Messina angrepet. Utenfor vestkysten av Sicilia sprengte Mosquito Jagerbombere fra Malta et fiendtlig krigsskip i lufta. I natt rettet det britiske flyvåpen et kraftig angrep mot Stuttgart. Dette angrep var et slag mot det tyske transportsystem, da byen er et viktig knutepunkt mellom Tyskland og Italia. 24 fly savnes fra dette tokt. 3 tyske jagerfly ble skutt ned. Under et mindre tysk angrep mot Østengland i natt ble 4 tyske bombefly ødelagt. I Middelhavsområdet har flyvendte festninger i natt bombet flyplassene ved Elmas og Monserratto på Sardinia og El Aouila i Tunisia. 19 fiendtlige jagerfly ble ødelagt. Tyske stillinger og transportkolonner i Tunisia ble angrepet og en rekke kjøretøyer ødelagt. Fly fra Malta har angrepet Sicilia, Nordafrika. Dagens kommunique melder om lokale allierte framstøt på de fleste frontavsnitt i går. Gårdsdagens kommunique meldte at framskutte tropper av den 8de britiske arme har nådd en fiendtlig stilling mellom Enfidaville og Djebel Bou Hadja, hvor den tyske forsvarslinje nå går. Nord for Medjez el Bab har den britiske første arme erobret en viktig stilling i vanskelig terreng og tross hårdnakket motstand. Ellers hadde kommunikøet ikke noe å melde fra frontene. I følge meldinger fra Madrid fløy Rommel tirsdag til Italia for å konferere med den tyske overkommando. Siden angrepet på Marethlinjen begynte har de allierte tatt over 30.000 fanger, derav 7.000 tyskere. I følge britiske krigskorrespondenter snakker den franske sivilbefolkning som er blitt befridd i Tunis meget hånlige om aksomaktens forsøk på å reise en arme blant dem som skulle kjempe på aksens side. Under tilbaketog fra Marethlinjen bodde Rommel 21 dager i huset til en høytstående fransk offiser utenfor Sfax. Han forsvant plutselig om natten og hadde da tatt med seg husets sølvtey og alt lintøy. En italiensk general som var i leiren bodde i telt på gårdsplassen, og de tyske skiltvakter hilste ikke på ham. En engelsk avis skriver i dag at hver mil de allierte styrker rykker fram representerer en seier for sambandslinjene til sjøs. Krigen til sjøs kan nemlig ikke bare bedømmes etter kampene mellom krigsskipene. Akson prøver å hindre de allierte å gjøre bruk av rutene i Middelhavet, men disse forsøk er av en annenrang og av improvisert karakter. Mussolinis påstand om at Middelhavet er et lukket hav holder ikke lenger stikk, de allierte er overlegne både til sjøs og i lufta. I det siste er det kommet meldinger fra Tyskland om at die Luftwaffe i Middelhavsområdet er blitt forsterket med fly fra Frankrike. I London mener man at dette ikke medfører riktighet. Tyskerne har satt ut disse rykter for å søke å heve italienernes moral. I virkeligheten foregår det en forflytning i motsatt retning, idet fly blir sendt til vestkysten for å hindre de britiske og amerikanske flyangrep. En mener at det eksisterer en reserve av Luftwaffe som ikke er tatt i bruk enda, og som skal settes inn i kampen i tilfelle av alliert invasjon i Europa. Mussolini har sendt sin forsvningsminister til Sardinia for å inspisere de militære forråd. Disse forråd er nå blitt små som følge av de allierte luftangrep. Av samme grunn har det vært vanskeligheter med transport av sink og bly til det italienske fastland.

Romania. Den romanske statsminister Antonesque har hatt en to dagers konferanse med Hitler. Møtet er en direkte følge av konferansen mellom Hitler og Mussolini. I det kommunique som ble sendt ut fra møtet med Antonesque innrømmer Tyskland for første gang at det nå eksisterer en felles engelsk-amerikansk-russisk strategi.

Russisk. I går meldtes at nye tyske angrep på Leningradfronten er slått tilbake. I dagens kommunique heter det at det tyske angrep ved Volchovavsnittet er opphørt. Ved øvre Donets har russiske styrker vært i nærkamp med tyske tropper ved Izjum. Det tyske angrepet ble slått tilbake. På Kubanfronten har russene forsøkt en elveovergang og har erobret flere stillinger. Russiske fly angrep i går mål i Østprussen. Times skriver at resultatet av kampene på østfronten i de siste 6 mndr er den største seier som noen folk har vunnet i militærhistorien. Nå står de to armeer overfor hverandre på hver side av Donets. Det er tegn som tyder på at tyskerne vil gå til angrep i retning av Rostov. En fordel som tyskerne har hatt de siste to år i Middelhavet er nå forsvunnet for alltid. Artiklen i Times slutter med at aksomaktene ikke kan holde østfronten i sommer bare ved hjelp av defensiv strategi.

Dødsfall! Den belgiske femte-kolonnist Paul Collin og formannen i den bulgarske utenrikskomite er begge blitt myrdet.

Den "nasjonale" arbeidsinnsats.

Vi viser til artiklen i tirsdagsnummeret og tilføyer at det nå også er påbudt bedriftstalling. Meldingene skal være innsendt innen 20. april. Det er enhver nordmanns plikt å stille seg solidarisk med dem som nekter å møte. Derfor må ingen bedrift eller arbeidsgiver sende inn melding angående bedriftstallingen.

UTSRIKSKRONIKK ved dr. ARNE ORDING 13/4 1943:

Hitler og Mussolini har møtt hinanden i Hitlers hovedkvarter, det er deres 12. møte og det 7. siden krigen begynte. De var ledsaget av sine høyeste militære rådgivere, og møtet varte i 4 dager, så en må gå ut fra at viktige militære forhandlinger har funnet sted. I det utsendte kommunike heter det at de to diktatorer vil "forsvare den europeiske sivilisasjon", der tales om "faren fra øst og fra vest" og om "samarbeide mellom fri nasjoner". Dette er en ny tone i propagandaen. Aksemaktene vil søke å vinne folkene i de okkuperte land for seg ved å gjøre visse innrømmelser som skritt i denne retning må en se f.eks. tillatelsen til avholdelse av valg i Danmark og innkallelse av såkalte "nasjonalforsamlinger" i de baltiske land. Et annet tegn på den endrede holdning kan en finne deri at tyskerne nu tar mere hensyn til kirken enn før. - Meget i det offisielle kommunike etter møtet er tydelig beregnet på det italienske folk. Det sies således at der under satalene hersket full enighet om alle spørsmål, men det er klart at det nu mer enn noensinde er Hitler som bestemmer. Alle avgjørelser tas i samsvar med hans interesser, Hitler vil først og fremst søke å utsette en invasjon på fastlandet, dernest hindre at krigen overføres på tysk jord. Han gjør derfor et siste desperat forsøk på å sette den røde arme ut av spillet før en alliert invasjon i Vest- eller Syd-Europa.

Rommel oppgave i Nordafrika er å binde de engelske og amerikanske styrker så lenge som mulig. Men det tales allerede spent om at felttoget står foran sin avslutning i tyske kretser. Montgomerys vellykkede frontalangrep i Vadi Akarit-stillingen førte til at Rommel måtte rømme denne i største hast. Amerikanerne i Salsa-avsnittet kunde dermed slutte seg til treppene sørfra, og Rommel dro nordover med den 8. arme hakk i hel. En fortropp ble sendt fram til Kairouan, og erobret i forening med amerikanske styrker denne by. Rommel måtte dermed oppgi både Mellom-Tunis med Sfax og Sousse som er en viktig havn og kan ta imot skip på opptil 6.000 tonn. - Nord for Sousse går fjellene helt ned til kysten. De tyske styrker står nå i en vid halvcirkel som omslutter byene Tunis og Bizerte. Denne høyvetten er en sterk naturlig forvarsstilling, og en må regne med en kortere kamppause mens den 1. og 8. arme forbereder sine fremstøt gjennom passene og fjelldalene fra syd og vest. - Rommel har greidd å redde størsteparten av sine tyske tropper, men har hatt svære tap i materiell og italiener. 18 av 20 tusen fanger som den 8. arme har tatt, er italiener. Ialt har Rommel mistet 0.000 mann, og en må regne med at den italienske Afrika-arme er opphørt å eksistere som organiserte korps. - Hitlil er det ikke tegn på noen evakuering. Like til det siste har tvært om tyskerne fått forsterkninger både over sjøen og gjennom luften til byen Tunis og flåtehavnen Bizerte. Den tyske parole er "aksemaktene stopper her og kjemper til siste mann". - Den franske general som ledet forsvaret av Bizerte under forrige krig har uttalt at byen den gang var en sterk festning som kunde holde en beleiring meget lenge med en garnison på 30.000 mann. Tyskerne kan nu skaffe en slik garnison, men beleiringsstrømmålet er et annet nu, idet de allierte har fullstendig herredømme i luften. Akson har nu bare 3 flyplasser igjen, og disse vil naturligvis bli systematisk bombet. - Evakuering blir livlig diskutert i pressen. En mindre del kan gå gjennom luften, men de tyske transportfly er ytterst sårbare og vil bli ødt i stigende grad eftersom de alliertes flybaser rykker nærmere. - Men materiell i større målestokk kan bare fraktes med skip. Tyskerne har til disposisjon i Middelhavet vel 2 mill. tonn, hvorav 850.000 tonn fra Vichy-Frankrike. Siden denne berègning har de tyskerne tapt mange skip, særlig småbåter, og en kan vanskelig bruke store skip p.g.a. faren for torpedering. De allierte har foruten de større skip, ubåter og tallrike motortorpedobåter også særskilte torpedofly som sorterer under flåtens flyvåpen. - Den italienske flåte er ennå en betydelig maktfaktor, 7 slagskip, derav 4 35.000 tonnere og 3 23.000 tonnere, 8 kryssere, ca. 45 torpedojagere, ca. 15 torpedobåter og 50-60 ubåter foruten mindre skip. Torpedojagene er særlig egnet for evakuering, men av de 45 er mange gamle, og flere ligger til reparasjon. Sjømiliteret autoriteter regner med at ikke stort mer enn 20 kan delta i en slik evakuering, og vil naturligvis lide tap slik at de blir sett ut av spillet for kortere eller lengere tid. Det kan nevnes at det fins 60 britiske torpedojagere i Middelhavet. Størsteparten av den italienske flåten befinner seg i det Tyrreniske hav, og dette er gave skulde være å hindre en invasjon i Syd-Italia. - Hitler er redd for en offensiv over Middelhavet og i Russland samtidig. Men han er klar over at det bare er et spørsmål om tid når Nordafrika er tapt. Den tyske propaganda har det travelt med å fortelle at de allierte forbereder en invasjon i Øst-Middelhavet. Kong Boris av Bulgarias base hos Hitler tyder på at tyskerne gjør forberedelser til å møte en slik eventualitet, men det er først og fremst Italia de er redde for. En invasjon her vil ledsages av konsentrerte luftangrep, det hersker stor mangel på antiluftskjold og jagerfly. Tyskland kan neppe avse noen jager, og den systematiske bombing av industrien har nedsatt produksjonen. I forrige uke mistet tyskerne 550 fly, d.v.s. 2350 pr. måned. Produksjonen er 1800 fly måneden, og det er derfor lite rimelig at de vil sende flyforsterkninger til Italia. Det har gått rykter om at tyskerne ville rømme Italia, men det er usannsynlig. De vil nok søke å binde de allierte styrker i Italia lengst mulig uten hensyn til de uirklige som vil rømme den italienske sivilbefolkning, mens de bygger videre på sin nye forsvarslinje i Alpene. Det er lenge siden det kom melding om at Hitler holder på å bygge forsvarsstillinger i Brennerpasset.

L O N D O N - R A D I O

Nr. 47

Søndag 18 april 1943 kl. 19,30

3 Arg.

Flyangrep. Britiske fly la i natt minor i fiendtlig farvann og angrep transportter og andre fiendtlige mål i Nordvesttyskland, Holland og Frankrike. I går angrep kraftige styrker amerikanske bombefly Bremen og Focke Wulff-fabrikkene der. Under trefninger med fiendtlige jagere over byen ble 52 tyske jagere skutt ned, mens amerikanerne selv tapte 16 bombefly. Det britiske flyvåpen rettet i går oppmerksomheten mot mål i Frankrike, der de angrep jernbanemål i Caen og Abbeville. Kraftstasjonen i Zeebrugge ble også bombet. 3 britiske fly savnes. Natt til i går angrep 600 britiske fly Skodaverkene i Plzen i Tsjekkoslovakia. 37 britiske fly savnes fra dette angrep. Nest etter rupperverkene i Essen er Skodaverkene det viktigste sentrum for den tyske rustningsindustri. I følge de siste meldinger var angrepet meget vellykket, og det betyr en ny rekord for det britiske flyvåpen. Aldri har en så stor bombeflystyrke trengt så dypt inn over fiendens område. De britiske fly måtte fly en rundtur på 2000 km før å komme fram til målet. Det ble sløpnet sprengbomber på 2000 kg og mengder av brandbomber. Samtidig ble det rettet kraftige og konsentrerte angrep mot Mannheim og Ludwigshafen. Fra disse toktet savnes 18 fly. - Et russisk særkommunikat melder at Tilsit, Danzig og Königsberg har vært utsatt for kraftige russiske flyangrep. - Den britiske statssekretær i luftfartsministeriet capt. Balfour har gitt en oversikt over det britiske luftvåpens virksomhet i det år som gikk. Han opplyste blant annet at det i 1942 ble sløpnet 55 tusen tonn bomber over Vesteuropa, hvorav 37 tusen tonn over tysk jord. I de første tre måneder i år har det britiske flyvåpen sløpnet 82 tusen tonn bomber over Vesteuropa, hvorav 22 tusen tonn over Tyskland. De britiske tap de siste tre måneder har vært under gjennomsnittet. Middelhavsområdet. I Middelhavsområdet har allierte fly bombet skip og havner i Tunis, på Sicilia og i Italia. Blant de mål som er angrepet er dekkene i Bizerte, Ferryville, Palermo, Catania foruten slagfeltet i Tunis. Under disse og andre operasjoner tapte fienden 29 fly, 8 allierte maskiner savnes. Fotografier tatt fra luften viser at hele østområdet i Ferryville syd for Bizerte er blitt fullstendig ødelagt under de omfattende angrep av flyvende festninger forleden. - I Tunis har aktiviteten tillands innskrenket seg til patruljevirkosmet. De allierte står nå mindre enn 40 km fra byen Tunis. Under de siste angrep i nord har de allierte stormet noen skråninger ved veien fra Medjez el Bab til Tobouba. - Den allierte øverstkommanderende i Nordafrika, general Eisenhower, ga i går i en pressekonferanse en oversikt over Afrikafelttoget. Han opplyste blant annet at siden oktober måned har de allierte senket 50 % av den tonnasje tyskerne og italienerne sendte for å nå nordafrikanske havner. De allierte styrker er nå rede til å samarbeide for den siste akt av Afrikafelttoget. Han tilføyet inidertid at denne gang kommer framrykningen til å skje langsommere. Sydsteuropa. Berlin radio meldte i går at Hitler har hatt et møte med den ungarske riksførster admiral Horthy. Han har tidligere møtt kong Boris, general Antonosou og Mussolini. Det blir meldt at alle tyske sendemenn på Balkan er blitt kalt til konferanse i Berchtesgaden. von Papen og von Mackensen vil også delta i møtet. Fra Istanbul blir det meldt at det skal opprettes en spesiell øverkommando for Balkan, der offiserer fra lydrikene skal få en viss innflytelse som rådgivere. Russland. Russene har slått tyske motangrep tilbake i Kubanområdet, og har påført fienden tap. Forøvrig blir det bare meldt om lokal virksomhet. Russiske flåtestyrker har senket et tysk forsyningskip på 12000 tonn i Nordishavet. - Den belgiske og russiske regjering har bestemt at deres sendemenn hos hverandre heretter skal ha ambassadørs rang. Lignende arrangementer er ny ig truffet mellom den greske og russiske regjering. Østen. Amerikanske ubåter har senket 5 japanske skip i Stillehavet og også skadet en destrover og et transportfartøy. Man mener at 4 japanske skip til ble senket da de allierte rov opp den siste japanske konvoy utenfor N. Guinea. Tyrkia. Den øverstkommanderende for de allierte styrker i den nære Orient, general Hattatid Wilson kom til Ankara torsdag kveld for å underhandle med de tyrkiske stabssjefer. Siste (kl. 22): Det britiske flyvåpen rettet i ettermiddag et kraftig angrep mot dekkene i Dioupe. Det blir opplyst at siden angrepet mot Karethlinjen tok til i Tunis er 45 fiendtlige forsyningskip senket av allierte fly og skip i Middelhavet.

FRANSK MOTSTAND MOT ARBEIDSMOBILISERINGEN.

Det gjerer i Frankrike. De franskmenn som en tid satte sin lit til Petains "samarbeids"-politikk - og de var sansynligvis aldri mange - har definitivt gjennomskuet dens holdningsløshet og har gått over til den patriotiske motstandsfronten. Hatet til okkupasjonsmakten ulmer overalt. Sabotasje og attentater blir stadig hyppigere, særlig i Paris, og i Savoie er det brutt ut en regulær reising.

Det er ganske tydelig at denne forandring i stemningen i Frankrike står i et visst forhold til krigshendelsene. Etter den franske armeens nederlag lot mange franskmenn seg overbevise av Petain og andre defaitister til å tro at Storbritannia snart skulle stryke flagg og at Tyskland om kort tid skulle stå som seierherre. De mente da at Frankrike ikke hadde annet å gjøre enn å underkaste seg seierhorren. Men britternes heldige motstand mot den tyske luftoffensiven, russernes uvontet seige motstand, britternes overgang til offensiv i luften og deres seire i Egypt og Libia og nå sist i Tunis - alle disse hendelser påvirket den franske folkeopinionen overordentlig. Det franske folk har nå begynt å forstå at Petain og Laval ikke er de skarptseende menn som de utga seg for da de påtok seg ansvaret for den vankende våpenedleggelsen i 1940. Det franske folk imøteser nå en angelsaksisk invasjon på sitt territorium.

Tyskerne krever først og fremst av Laval at han skal skaffe dem arbeidere og de har jo benyttet krigsfanger til arbeid i rustningsindustrien. Tidligere forsikredes fra tysk hold at franske krigsfanger skulle frigis i et visst forhold - en krigsfange for tre arbeidere som moldte seg til arbeid i Tyskland, men etter Vichy-sonens betættelse er det ikke spørsmål om annet enn en ren eksport av fransk arbeidskraft til tyske rustningsfabrikker. Tyskerne har krevet en kontingent på 250.000 mann.

Men det synes å være vanskelig for Laval å effektuere denne ordre. De unge menn unnlater helt enkelt å melde seg, og når Gestapo kommer for å hente dem i deres boliger er de rømt. Regulære tyske tropper likesom også Laval's spesielle politistyrker deltar i den menn skejakt som nå pågår i de sydøstre deler av Frankrike som Laval's dekret først og fremst synes å gjelde. I Lyon og andre tørre byer foretar fransk og tysk politi lynraider mot visse kvartaler, hvorved gatene avsperras og husene gjennomskes.

Mange franskmenn har dradd til skogs for å unngå tvangsutskrivningen, og blant S' voies fjell har noen tusen sådanne flyktninger ydet vepnet motstand mot sine forfølgere. Det er nordre Savoie - departementet Haute Savoie og særskilt dets østre del - som er sentret for denne motstand. Tyskerne har med understøttelse av Laval's politi søkt å slå ned revolten, men skal man dømme etter de sparsomme oppgaver som foreligger om kampens gang, så har dette ennå ikke lykket.

MANCHESTER GUARDIAN skriver i en lodende artikkel at massedeportasjonene fra de tysk-okkuperte land er en av de frykteligste ting i denne krigen. Det begynte med jøder og polakker, men er nå blitt utvidet til alle de hørtatte land. Deportasjonene fra Belgia har beveget kong Leopold til en energisk protest, og det samme gjør de katolske biskoper. Men tyskerne vil ikke høre på slikt. Og de har to beveggrunner: å skaffe flere slaver til arbeid i Tyskland slik at tyskerne blir frigjert til tjeneste ved fronten, og samtidig å bortføre våpenføre menn som kunne bli farlige for dem når de allierte går til invasjon.

OGSÅ I NORGE er tyskerne gått til mobilisering av arbeidskraft. Mer enn 4000 nordmenn er fra Oslo utskrevet til den "nasjonale" arbeidsinnsats. En lang rekke av dem er sendt ut av landet, til Danmark, Holland, Belgia og Finland. I neste omgang blir de sannsynligvis sendt til Tyskland for å arbeide i rustningsindustrien eller til Ukraina for å arbeide bak fronten. I dag vandrer russere i lange geledder i vår egen by under oppsyn av tyske slavedrivere. Om noen uker går våre egne landsmenn den samme tragiske gang i fremmed land.

Ingen må være så godtroende at han møter fram til registreringskontorene og lar seg sende avgårde i den lettsindige tro at han kan sabotere når han kommer fram. Han vil snart oppdage at vaktholdet er så strengt og blandingen av nasjonaliteter så fullkommen at all sabotasje er utelukket.

Enhver må gjøre det klart for seg hva det er han går til. Det er arbeide direkte for fienden, enten det gjelder gruber i Tyskland, rustningsfabrikker i Belgia eller befestningsanlegg og filotfabrikker i Norge. Det er arbeide som strider mot Haag-konvensjonen og all internasjonal rett og b u r d e stride mot ethvert menneskes samvittighet. Husk at vi fremdeles er i krig, og at i en krig må vi alle ta vår del av risikoen og ansvaret. Den som lar seg bruke i arbeide for fienden forlenger krigen, skader de alliertes sak og gir våre kjempende landsmenn et dolkestøt i ryggen.

Ifjor gjaaat det lærere og prester. De sto sammen og tok risikoen. I dag gjelder det dog og meg. La oss ikke stå tilbake for lærer- og prestestanden når det gjelder kampon for idealene!

Tunis. Dagens kommunik. fra det allierte hovedkvarter i Nordafrika melder om fortsatt fremgang i alle avsnitt tross hard fiendtlig motstand. Kampene fortsetter langs hele fronten og fienden kjemper hardt for hvor tomme grunn de taper. Fredag natt erobret den 8de arme Djebel Terbona som var en kraftig forsvart stilling nordvest for Enfidaville. Franske styrker har inntatt viktige høyder rundt Medjez-el-Bab. Øst for Medjez-el-Bab utvikler stillingen seg til de alliertes fordel, og tyskerne har fått ødelagt en stor mengde tanks her. Det franske hovedkvarter meddeler at med inntagelsen av Djebel Terbona befinner de seg nå 5 km fra Pont du Fahs. Britiske fly har flyangrep. Allierte fly har bombet Sicilia og Cagliari på Sardinia. Britiske fly har påny bombet Napoli. Allierte fly fortsetter sine angrep på fiendtlige transportkolonner i Tunis. 7 fiendtlige fly ble skutt ned i går. 12 allierte fly savnes fra toktene i Middelhavet. Britiske bombe- og jagerfly angrep i natt transportmål i Belgia og Nordfrankrike. Det var ingen luftvirksomhet over England siste døgn. Endel britiske flyvere som har tjenestegjort i Russland bl. a. ved beskyttelse av konvoiene er nå vendt tilbake. De er imponert over det russiske flyvåpens effektivitet. Russland. Det er fortsatt luftvirksomhet langs hele den russiske front, særlig i Kuban. Dagens kommunik. fra Moskva melder at 381 tyske fly er ødelagt, mens de egne tap var 134. Det meldes også fra Moskva om et tysk angrep slått tilbake. Kursk. Ved Øvre Donets, sør for Balakloja er et tysk angrep slått tilbake.

Moskva radio melder at den sovjetrussiske regjering har besluttet å bryte den diplomatiske forbindelse med den polske regjering. Den russiske note sier at grunnene til at regjeringen har gått til dette skritt er den polske regjering's holdning overfor den russiske regjering i anledning av den tyske påstand om de russiske mord på de 12000 polske offiserer. Moskva hevder at disse ble drept av tyskerne.

Finland. Etter meldinger fra Stockholm står Finland foran en krise. Amerikanerne forsøker å få finnene til å slutte fred med Russland, mens tyskerne på sin side forlangor fullt samarbeid fra Finland. Ifølge stockholm'smeldinger har de amerikanske logasjonsfolk forlatt Helsinki. De forente stater har mistet tålmodigheten med Finland. I Stockholm venter on hvert øyeblikk et brudd mellom de forente stater og Finland. Det meldtes fra Washington for ca. tre uker siden at Amerika ville ta under overveie else å opptre som mellommann mellom Finland og Russland. Ifølge denne melding skal Helsinki ha gitt et unnvikende svar. Det er alminnelig kjent i Washington at de forente stater gjerne ville få i stand fred mellom Finland og Russland. Finnene er under press av tyskerne som ikke vil finne seg i at finne slutter fred, da de trenger den finske hjelp mot en russisk trussel mot Østersjøen. Fra Stockholm meldes at opposisjonen i Finland pointerer at den finske regjering's politikk isolerer Finland og skiller det fra de øvrige nordiske land, spesielt fra Sverige.

Norge. De siste meldinger fra Norge viser at motstanden mot den tyske arbeidsmobiliseringen øker. Folk møter ikke lenger fram til samlingsstedene og etterkommer ikke utskrivningen til de tyske militærarbeidene. Det er blitt klart for alle hva de tyske planene går ut på og nordmennene nekter bestemt å medvirke. Den tyske strategi går ut på å rette et drepende slag mot eventuell motstand fra de okkuperte land i tilfelle av alliert invasjon. I dette øyemed flytter de danskere, hollendere, belgiere til Norge og nordmenn blir sendt til Tyskland og andre land. Hovedsaken er at de tilvante samfunnsmessige forhold i de enkelte land blir oppløst og at den vernepliktige ungdom blir fjernet fra sine hjemsted. Hitler har gjort Europa til et slavemarked, hvor menneskene rokvireres og dirigeres i alle retninger. Det som alle har fryktet, men som en har vegret seg for å tro, det skjer nå i Norge. De norske arbeiderne ble lovet gimerne betingelser og bedre kost enn de er vant til. Nå går det opp for alle at den tyske propagandaen har vært gjennomført svindel.

SISTE. Ifølge de siste meldinger begynte de tyske styrker i dag morges å trekke seg tilbake fra det amerikanske avsnitt av fronten i Tunis. Av sammendraget søndag hitsettes: I Nordtunis har det franske afrikakorps som rykker fram langs kysten nådd et punkt 20 km øst for Cap Zarrat. Amerikanske styrker som er forlagt fra Sydtunis til dette avsnitt står 24 km fra Mateur ved jernbanen og veien fra Tunis til Bizerte. På midtfronten har den 1ste arme okkupert størsteparten av Leng Stock Hill og den presser på mot Tebourba omkring 30 km vest for byen Tunis. Infanteriet fra den 1ste arme har inntatt Goubellat. Fra offisielt hold blir det opplyst at 76 % av soldatene i den 8de arme og 30 % av dem i den 1ste arme er fra Storbritannia. Et dokument datert 19. mars som den 1ste arme tyllig tok, var undertegnet av von Arnim som øverstkommanderende over Armogruppe Afrika, og ikke av Rommel. Man kjenner ikke til hvor Rommel for tiden befinner seg. Den svenske regjering har nedlagt en energisk protest i Berlin mot at det tyske krigsskip har senket undervannsbåten "Ulven" og gedar ikke den tyske regjering's forklaring av episoden. Båten befant seg innenfor territorialgrensen.

Iliteroversikt av general Wilson.

I Tunis har den 8de arme forfulgt Rommels styrker videre nord for Gabes. General Montgomery brukte små panserkolonner og jakten gikk i raskt tempo, men det lykkes ham ikke å innfange Rommels hovedstyrker. Tyskernes nye stillinger ligger i et vanskelig terreng som de fikk tid til å sette i stand da den 8de arme ble sinket av administrative vanskeligheter som en ikke kan unngå.

Lenger nord har den 1ste arme vært i kamp med von Arnims styrker og gjort fremstøt id et vanskelig fjellterreng hvor en bare kan bruke trekkdyr til transport.

Lenger sør er franskmennene på vei østover mot Pont du Fahs. De har gjort betydelig fremgang her og har tatt mange fanger.

Med disse aksjoner er den 1ste og 8de arme kommet fram til de sterke stillinger som aksestyrkene holder omkring Tunis og Bizerte. Det fulgte nå en periode av rekognosering, og den 20. april sto så den 8de arme ferdig til nye angrep. Kl. 11 om aftenen, etter 1½ times kanonade rykket infanteriet fram i måneskinn, beskyttet av en sperreild som lå lavt over bakken. De tok ås etter ås som var dekket av olivenlunder og tett småskog. Det høyeste punkt lå over 300 meter høyt. Alle mål ble nådd, og i løpet av de to neste døgn ble 6 tyske motangrep slått tilbake. Det er sannsynligvis Montgomerys tanke å innta det høytliggende området vest for Enfidaville ved systematiske angrep.

I Medjez-el-Bab-området var den 1ste arme utsatt for et tysk angrep natten mellom 20. og 21. april. Herved mistet aksestyrkene 27 tanks, og 500 mann ble tatt til fange, og den 1ste arme bedret sine stillinger. Hensikten med angrepet var sannsynligvis å komme de britiske operasjoner i forkjøpet, men det kostbare angrepet førte ikke til noe.

De tyske stillingene sør for Tunis og Bizerte ligger langt fremme for å gi dybde til forsvaret av disse byer og for å beskytte flyplassene. Terrengene her er ypperlig egnet til forsvar, men det har også sine vanskeligheter. Frenten er over 150 km lang, og Rommel har ikke folk nok til å bemanne den så sterkt som han gjerne ville. Han har heller ikke så meget materiell som skal til for å holde disse stillinger, da minst 50 % av forsvningene som skulle komme sjøveien er blitt senket. Det er tre viktige innfallsporter til Tunis og Bizerte, men for å kunne ta dem må en først beherske terrenget foran dem.

Tyskernes tap har vært meget store. Siden slaget ved El Alamein har aksemaktene hatt fem ganger så store tap som de allierte. Den britiske administrasjon som har gjort det mulig å utføre det som er gjort i Nordafrika har vist seg å være meget effektiv. At treningen har vært omfattende og grundig viser seg bl. a. i angrep om natten. Den seier som aksestyrkene av den 1ste arme vant ved Fondouk taler til fordel for de britiske treningsmetoder.

Amerikanerne har hatt fire divisjoner i kamp mot Rommels vestlige flanker, og franskmennene har vist sitt tradisjonelle pågangsmot og overvunnet mange vanskeligheter.

Det mål som aksjonen har satt seg er å synke de allierte. For de allierte er målet fremdeles å gjøre seg ferdig med Nordafrika og tilføye aksjonen størst mulige tap. Menstillingen er allerede nå slik at aksjonen ikke kan synke de planer for fremtidens operasjoner som de allierte har.

I Russland er brede anlagte operasjoner nå ikke mulig på grunn av vårløsningsen. I Volkhovdalen har tyskerne gått til angrep for å hindre russene i å utvide forsyningslinjen til Leningrad. Det er også mulig, men lite sannsynlig at det var et forsøk på å avskjære forsyningsruten. Ved Donets har tyskerne gang på gang forsøkt å drive russerne bort fra vestsiden av bredden og skaffe seg et springbrett på østsiden. De russiske stillinger her er en trussel mot aksens styrker i hele Sydrussland. Begge parter gjør store anstrengelser for å oppnå herredømmet over Tamanhalvøya. Aksjonen trenger sårt et springbrett på østsiden av Kortj-strodet hvis de skal kunne gjøre seg håp om å nå oljefeltene i Kaukasus. For russerne er halvøya av betydning for et angrep mot Krim. Russerne har drevet to farlige kiler inn i tyskernes stillinger vest og syd for Krimskaja. Under forsøk på å jevne ut disse kiler har tyskerne mistet 6.000 mann og 200 tanks.

Det er ikke tvil om at tyskerne har for få folk til å forsvare hele frenten effektivt. De har mistet 50 divisjoner av rumenske, slovakiske og ungarske troppor og frivillige fra de øvrige vasalstater. Offensiv operasjon ser ut til å være tvingende nødvendig for tyskerne. Målet kan være Moskva, eller transportnettet omkring Volga eller eljen i Kaukasus. Men det egentlige mål er de russiske armørs tilintetgjørelse. Det neste problem er tidspunktet for offensiven. En mislykket offensiv er en katastrofe, men en delvis seier er ikke stort bedre. Etter forsvars kampene i vinter og motoffensiven i Donets må tyskerne gå til en større offensiv, for hvis ikke de gjør det, gjør russene det.

Sjåførskolen i Svelvik.

I sin forklaring til den nasjonale arbeidsinnsats sior minister Lippstad blant annet:

... "En av grunnene til at det er oppstått slike misforståelser, or at en del menn etter eget ønske ble sendt til en sjåførskole her i landet, i det de foretrak å kjøre bil framfor å være kroppsarbeidere. Man trodde at disse skulle sendes til utlandet, men faktum er at vi bare i Nord-Norge har bruk for en mengde lastebilsjåførere. De ryktene som har versert og som mange mennesker har trodd på, kan altså kategorisk demteres. De er det rene oppspinn."

Som de fleste uttalelser fra nazistisk hold er denne påstand loddrett løgn, og til advarsel til andre som kan la seg lokke bringer vi her en redegjørelse for hvorledes forvningen til denne "sjåførskole" foregår og de tilstander som råder i den "frivillige" leir i Svelvik.

Alle som etter pålegg møter opp på Grünerløkka Skole blir delt i to grupper, med og uten førerkort. Den sistnevnte gruppe blir da forespoilet sjåførarbeide med kjøring på Østlandet, vesentlig i og omkring Oslo. Dermed ville man slippe arbeide som anleggsarbeider i Org. Toedt i Nord-Norge og det blir forøvrig forespoilet gode arbeids- og boligforhold. De første 3-4 uker vil imidlertid måtte tilbringes i Svelvik, hvor sjåførskolen skal gjennomgås. Tatt i betraktning av at man ikke vet hva man egentlig går til er det rimelig at mange har latt seg lokke og moid seg frivillig. Det har dog henåt at ikke tilstrekkelig mange har meldt seg, og det ble da plukket ut et visst antall - mer eller mindre på måfå - og tvunget til å reise til Svelvik.

Før avreisen blir man sendt til Org. Toedts kontor på Blindern hvor det blir forelagt en kontrakt som forøvrig ikke tidligere var nevnt. Av kontrakten fremgår det at tjenestetiden skal vare til krigens slutt (kfr. avskrift av kontrakten nedenfor). Protester mot å underskrive kontrakten blir ganske enkelt avfeiet med en erklæring om at nå var det for sent. Fortsatt nektelse til å undertegne vil dessuten medføre de mest drastiske resultater. Ved fremkomsten til Svelvik samme ettermiddag blir man møtt av leirens skrodder og skomaker som regelmessig er sterkt beruset. Merkelig nok gouteres dette av såvel norsk som tysk befall som er tilstede. Den "frivillige" blir utlevert tysk uniform og oppdager snart at hensikten med det hele er å opplære ham til tysk soldat. Han blir innrullert i Legion Speer - Einsatz Wiking, og som medlem herav opplært i tysk disiplin og forhold overfor foresatte, blant annet offiserer i Die Wehrmacht.

Dagen blir inndelt som følger: a) Furring kl. 6.- b) Frokost c) Oppstilling kompetens og agell. d) Teoretisk undervisning i motorlære e) Eksersis eller utmarsj uten våpen. All kommando foregår på tysk. Tyske kampsanger må læres og blir sunget. Opplæring i germansk hilsen (hevet arm). f) Middag kl. 12.- Tiden etter middag blir benyttet til stell av uniformen (Putz und Fleckstunde) og til renskrivning av notatene gjort i undervisningstimen (Hefte eintragen). g) Kl. 14.- oppstilling. Tiden til kl. 18.- blir delvis anvendt til undervisning, delvis til ledigang innen leirområdet. h) Kl. 18.- afters i) Til kl. 21.45 fri innenfor leirområdet unntagen tirsdag og torsdag da det kan søkes om permisjon i Svelvikområdet. j) Kl. 22.- ro.

Det øverst befal er tysk og som underbefal fungerer to danske frontkjempere samt endel såkalte underførere, alle medlemmer av NS, delvis også frontkjempere. Antallet av menige, ca. 300, hvorav størstedelen frivillige, vervet gjennom arbeidskontorene. I tillegg hertil kommer de tvangsutskrevne, hvis antall øker for hver dag etterhvert som de utlærte blir fordelt på ukjente arbeidsplasser. Læretiden synes å være meget villkårlig, men hver uke forsvinner 30-40 mann til ukjent oppholdssted.

Forholdet mellom befal og menige er teoretisk basert på kameratskap, men er i praksis preget av råskap og sadisme, såvel mot de frivillige som de tvangsutskrevne. Under eksersis blir det brukt de mest brutale og rå eder, som dog ikke synes å ha noen virkning på andre enn nykomlingene. Forholdet mellom de menige er likledes ytterst slett, med hyppige slagsmål, tyverier osv. De sanitære forhold er direkte redselsfulle. Av de 4 klosetter som forefinnes er to avlåst, det tredje kun for befal, og det fjerde for syke. (Med sykdom forstås kun veneriske sykdommer). Andre sykdommer, såsom utslått o.l. blir det overhode ikke tatt hensyn til. Frokost og aftens inntas i soverommet hvor det forøvrig ikke finnes ventilasjon og hvor det på langt nær er nok spisebord og krakler til alle. Måltidene inntas således sittende på senger, eller stående med maten plassert på gulvet. Forseelser blir straffet med opphold i en rå kjeller som går under navnet "Bunkers" og som er full av rotter. Kosten er da vann og brød. Penger som de arresterte har på seg ved gripelsen blir inndratt til fordel for kompanikassen og anvendes til innkjøp av brennevin.

Dette er altså den sjåførskole man annedes om å melde seg frivillig til, med gode arbeids- og boligforhold. Dette er en del av den "nasjonale" og "norske" arbeidsinnsats. Det er ikke vanskelig å gjøre seg opp en mening om hvor den fører hen, og hvilke formål den tjener.

Der Generalbauinspektor
für die Reichshauptstadt
Chef des Kraftfahrwesens
Logion Speer.

Berlin - Nikolassee, den.....
am Kattegat
Fernruf 80 40. 88.

Einstellungsverfügung.

- Herr.....geb.....ledig - verheiratet...
.....Staatsangehörigkeit, wird vom.....an auf die Dauer
des Krieges zum Einsatz in.....als Kraftfahrer/Autoschlosser/Kraftfahrer
Anwärter mit/ohne Führerschein in die Logion Speer eingestellt.
- Der Eingestellte erhält vom Tage der Einstellung an als gelernter Kraftfahrer mit
Führerschein oder als gelernter Automobil- oder Motorenschlosser.....RM.55,- pro
.....als Kraftfahrer-Anwärter.....RM.50. "
Als gelernter Kraftfahrer ist anzusehen, wer eine Tätigkeit als Berufskraftfahrer
von mindestens 3 (drei) Jahren oder eine Ausbildung als Kraftfahrzeughandwerker
nachweisen kann. In den Löhnen ist eine Pauschalabfindung für Mehr- und Sonntags-
arbeit enthalten. Dabei wird ausgegangen von einer Arbeitszeit von 60 Stunden
pro Woche.
- Eine Auslösung oder Trennungsschädigung wird nicht gezahlt, jedoch eine Zulage
in Höhe des Mehrsoldes. Dieser beträgt pro Monat:
in Deutschland.....36.- RM,
in Norwegen.....96.- norw. Kronen
in Dänemark.....90.- dänische Kronen
in Belgien.....564.- belgische Franken
in Frankreich.....864.- französische Franken
in Serbien.....900.- Dinar
in den besetzten Ostgebieten 45.- Karbowanecz
- Der Eingestellte erhält von der Logion Speer kostenlose Unterkunft, Verpflegung
und Dienstkleidung.
- Der Fahrer von Kraftfahrzeugen mit Generatorantrieb erhält einer Erschwerniszuschlag
von RM. 2.- (1 W. Reichsmark zwei) für jeden Tag, an dem er seinen Tagesauftrag
voll erfüllt hat.
- Der Eingestellte ist verpflichtet, auch jeder andere seinen Fähigkeit entsprechende
Arbeit zu leisten. Er ist weiter verpflichtet an Lehrgängen teilzunehmen, die der
Steigerung seiner Leistung dienen. Zeitpunkt, Dauer und Durchführungsort bestimmt
die Logion Speer.
- Nach mindestens sechsmonatlichem Dienst erwirbt der Eingestellte einen Urlaubsanspruch
von 14 Tagen. Mit diesem Urlaub ist der Urlaubsanspruch für das volle Dienstjahr
abgegolten.
- Für das Dienstverhältnis gilt das Deutsche Recht in Verbindung mit der Dienst-
Staf- und Beschwerdeordnung der Logion Speer.
- Der Eingestellte ist verpflichtet, über die ihm durch seine dienstliche Tätigkeit
bekannt gewordenen Angelegenheiten, deren Geheimhaltung durch Gesetz oder dienstliche
Anordnung vorgeschrieben oder ihrer Natur nach erforderlich ist, Verschwiegenheit
gegen jedermann zu bewahren. Von dieser Pflicht kann ihn keine andere befreien.
Zu widerhandlungen können mit dem Tode bestraft werden.

.....den.....

Ifølge denne kontrakt skal tjenesten vare inntil krigen er slutt. Kontrakten
utstedes i Berlin og er åpenlyst ensartet for alle de okkuperte land - angivelse av
lønnen i de forskjellige lands valuta tyder på dette, dessuten er alle forhold under
tjenesten underkastet tysk rett. Tjenestetid og sted bestemmes av Logion Speer.
Tatt i betraktning at det foregår tvangsutskrivning til sjåførskolon er hele foranstaltning
en fordøkt form for mobilisering og er således en flagrant krenkelse av Haagerkonvensjonen
og folkeretten. Dette bør bli kjent i størst mulig utstrekning.

Tunis. Degens kommunique fra det allierte hovedkvarter i Nordafrika melder at
det har vært livlig patruljevirkosomhet på den 8. armers front. En amerikansk jour-
nalist melder i ettermiddag at den 8. arme på ny er gått til angrep. På midtfronten
foregår harde kamper, og NØ for Medjes el Bab har den 1. britiske arme hatt en del
fremgang. Tyske og italienske styrker satte i gang vel somme motangrep, første gang
ble de slått tilbake med store tap for fienden av infanteri og tenke, annen gang
ble de britiske fortropper tvunget til å trekke seg litt tilbake igjen. Ifølge
tidlige meldinger er britiske tropper nå rykket fram mer enn halvveis på veien
mellom Medjes el Bab og Tebourba. Kommunikat fra den tyske overkommando melder at
tyske reserver er satt inn i kampene for å stanse den britiske fremrykning mot
Tebourba. Franske tropper kjemper nå i utkanten av Pont du Fahs, og andre styrker
står bare 5 km fra veien fra Pont du Fahs til Tunis og truer med å avskjære denne
retrettlinje. På nordfronten har det 2. franske armekorps fortsatt sin fremgang.
Allierte fly angriper til stadighet fiendens stillinger, troppetransporter og for-
syningslinjer.

Blyangrep. Tungt amerikanske bombefly angrep inatt Napoli og Messina. 4 fiendt-
lige jegerer ble slått ned, et eget bombefly vendte ikke tilbake. Jagerbombefly
gikk til angrep på Syrakus. En del skip ble skadet på havnen, og det ble oppnådd
fulltreffere på en kraftstasjon og kaianlegg. 2 eskorteringsfartøyer er blitt
truffet i streket ved Sicilia, og et av skipene ble satt i brann. I bukta ved
Tunis ble et fiendtlig skip skutt i luften, og 3 andre ble satt i brann. 18 fiendt-
lige fly ble ødelagt under disse operasjoner, 2 allierte fly savnes. Britiske
fly har foretatt en omfattende mineutlegning i fiendtlige farvann. Det er den
største operasjon av det slag som er gjort under hele krigen. Wilhelmshefen ble
også bombet. 23 fly savnes fra disse operasjoner. Mineutlegningen foregikk for en
stor del i Østersjøen, og minene vil være til stor hinder for de tyske tilførsler
til den nordlige del av østfronten. - Noen få tyske fly kom inn over Syd England
inatt, et av dem ble skutt ned. - Britiske fly har angrepet jernbanemål i
Tyskland, Nederland og Nord Frankrike. En fiendtlig konvoy på 8 skip ble angrepet
utenfor kysten av Bretagne, og der ble oppnådd fulltreffere. Utenfor den hollandske
kyst er en beveget tråler blitt senket. Et skip i tysk tjeneste er senket uten-
for norske-kysten.

Russland. I Kuban-området opprettholder russerne sine angrep. 32 tyske fly er øde-
lagt i dette område, og russerne presser på i retning av Novorossisk. Moskva melder
at en ventet operasjon i stor målestokk når som helst.

Frankrike. Det meldes at den tyske general Rundstedt er kommet tilbake til Paris
etter en inspeksjon av forsvaret i vest. Han betegner kommunikasjonsvanskelighetene
som store, og mener at det må skaffes Frankrike tilbake de 400 lokomotiver og 30.000
jernbanevogner som tyskerne har tatt.

(Stockholm) Mer enn 6 millioner av Belgias 8 1/2 million innbyggere holder på å gå
under av sult og savn, forklarte den belgiske premierminister i London, M. Hubert
Pierlot, for United Press i et intervju. Dødeligheten blandt befolkningen begynner
allerede å vise unormale tendenser, og sykdom raserer mange steder i landet.

75 % av landets befolkning har allerede fått sin helse så underminert, at bare
umiddelbar og yeblikkelig hjelp kan redde dem fra undergang. Pierlot, som baserte
sine uttalelser på rapporter som nylig var inngått, erklarte, at rasjoneringen av
levnedsmidler til belgierne utelukkende forekom i teorien. I virkeligheten må de
livnære seg på 23 gram brød om dagen og de magre supper som kan lagas. Brødet er
bakt av kastanjemel. Sukker og krydderier er ikke å oppdrive.

Oslo. Onsdag 28. april kl. 1/2 6 - 6 inntraff en del eksplosjoner i fartøyer i Oslo
havn. Den tyske tenkbåt Ortelsburg som lå i vestre havn eksploderte og gikk øye-
blikkelig til bunns på 20 favn vann. Wilhelmsens M/S "Tugela" lå ved Grønlien
og lastet poteter, her inntraff en eksplosjon i akterskipet. Ved Grønlien er det
imidlertid meget grundt, og hele dekket står over vann. En av NAL's oljelektre
som lå ved Sjurøya fikk 30 % slagside og er senere ført i dokk ved Nyland. Man
anter at det dreier seg om magnetiske miner.